

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

BUDYNKU SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 11

OSIEDLE KASZUBSKIE 27, 84-200 WEJHEROWO

	Jednostka organizacyjna	Pieczęć podpis:
Instrukcję opracował:	inż. Mateusz Krajewski Inżynier Pożarnictwa nr uprawnień SGSP 9182/2014	INŻYNIER POŻARNICTWA Nr uprawnień SGSP nr 9182/2014 <i>Mateusz Krajewski</i>
Instrukcję zatwierdził:	<i>mgr Wioleta Podolska</i> dyrektor <i>Szkoły Podstawowej</i> <i>w Wejherowie</i> <i>Wioleta Podolska</i>	DYREKTOR Szkoły Podstawowej nr 11 w Wejherowie <i>Wioleta Podolska</i> <i>mgr Wioleta Podolska</i>

Data wydania: marzec 2022r.

Spis treści:

I. WSTĘP	4
II. CHARAKTERYSTYKA POŻAROWA OBIEKTU ORAZ ŹRÓDŁA POWSTANIA I KIERUNKI ROZPRZESTRZENIANIA SIĘ POŻARU.....	9
1. Wprowadzenie – charakterystyka ogólna Szkoły Podstawowej nr 11.	9
2. Opis ogólny obiektu oraz warunki ochrony przeciwpożarowej.	9
2.1. Położenie oraz odległości od obiektów sąsiednich.	9
2.2. Zabezpieczenie instalacji użytkowych.....	9
2.3. Podstawowe informacje o obiekcie (m.in. powierzchnia, kubatura, wysokość, ilość kondygnacji).	9
2.4. Kwalifikacja obiektu ze względu na jego przeznaczenie i sposób użytkowania oraz podział na strefy pożarowe i zabezpieczenie przejść i przepustów instalacyjnych.	10
2.5. Gęstość obciążenia ogniowego.	10
2.6. Liczba osób mogących przebywać w budynku.....	10
2.7. Klasa odporności pożarowej poszczególnych części budynku oraz klasa odporności ogniowej elementów budynków.	10
2.8. Warunki ewakuacji.	11
2.9. Droga pożarowa.....	13
2.10. Przeciwpożarowe zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru.	13
2.11. Lokalizacja pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych zaklasyfikowanych, jako strefy zagrożenia wybuchem.	13
3. Urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice.....	13
4. Właściwości pożarowe materiałów palnych.....	22
5. Potencjalne źródła powstania pożaru.	22
6. Drogi rozprzestrzeniania się pożaru.	26
III. ZASADY ZAPOBIEGANIA MOŻLIWOŚCI POWSTANIA POŻARU.	27
1. Posługiwanie się ogniem otwartym.	27
2. Podstawowe wymagania ochrony przeciwpożarowej.	27
3. Wymagania dla instalacji użytkowych i urządzeń przeciwpożarowych – okresowe przeglądy techniczne i konserwacyjne.....	28
4. Obowiązki kierownictwa oraz pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej.....	32
5. ZASADY ZABEZPIECZANIA PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH.	32
IV. ORGANIZACJA I WARUNKI EWAKUACJI.....	34
V. ZASADY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POWSTANIA POŻARU LUB INNEGO MIEJSCOWEGO ZAGROŻENIA.	37
1. Alarmowanie służb ratowniczych.	37
2. Kierowanie akcją ratowniczą.....	37

3. Ewakuacja Budynku	38
4. Przydział zadań związanych z ewakuacją budynku	39
VI. ORGANIZACJA SZKOLEŃ Z ZAKRESU OCHRONY PPOŻ.	41
VII. WYKAZ TELEFONÓW ALARMOWYCH.	42
ZAŁĄCZNIK NUMER 1 – zezwolenie na podjęcie prac niebezpiecznych pożarowo.....	43
ZAŁĄCZNIK NUMER 2. Przykładowe tematy szkolenia w zakresie ochrony przeciwpożarowej.....	44
ZAŁĄCZNIK NUMER 3. Druk - oświadczenie o odbyciu szkolenia w zakresie ochrony przeciwpożarowej.....	45
ZAŁĄCZNIK NUMER 4. OŚWIADCZENIE - o zapoznaniu się pracowników z treścią Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.	46
ZAŁĄCZNIK NUMER 5. Historia aktualizacji Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.....	47
ZAŁĄCZNIK NUMER 6. Załącznik do Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego Procedura ewakuacji osób z niepełnosprawnościami z budynku	48
ZAŁĄCZNIK NUMER 7. Część graficzna.....	62

I.WSTĘP

Celem instrukcji bezpieczeństwa pożarowego jest określenie wymagań przeciwpożarowych dla użytkowników Szkoły Podstawowej nr 11, Osiedle Kaszubskie 27, Wejherowo.

Instrukcja została opracowana m.in. na podstawie:

- *Ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (t.j. Dz. U. z 2016r. Nr 191, 298) – [1]*
- *Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719) – [2]*
- *Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015r. poz. 1422) – [3]*
- *Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz.U. Nr 124, poz. 1030) - [4]*
- *Wizji lokalnej w obiekcie*

Wszyscy użytkownicy przedmiotowego obiektu powinni znać treść instrukcji oraz czuwać nad jej przestrzeganiem. Z jej zawartością powinny być także zapoznane osoby i firmy wykonujące prace pożarowo - niebezpieczne na jej terenie.

Nadrzędnym celem wszystkich zatrudnionych osób jest niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru oraz zapewnienie bezpiecznej ewakuacji wszystkim osobom przebywającym na terenie obiektu.

Zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia [2], właściciele, zarządcy lub użytkownicy obiektów bądź ich części stanowiących odrębne strefy pożarowe, przeznaczonych do wykonywania funkcji użyteczności publicznej, zamieszkania zbiorowego, produkcyjnych, magazynowych oraz inwentarskich, zapewniają i wdrażają instrukcję bezpieczeństwa pożarowego, zawierającą:

- 1) warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem;
- 2) określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym;
- 3) sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia;
- 4) sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane;
- 5) warunki i organizację ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania;
- 6) sposoby zapoznania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji;
- 7) zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami;
- 8) plany obiektów, obejmujące także ich usytuowanie, oraz terenu przyległego, z uwzględnieniem graficznych danych dotyczących w szczególności:

- a) powierzchni, wysokości i liczby kondygnacji budynku,
 - b) odległości od obiektów sąsiadujących,
 - c) parametrów pożarowych występujących substancji palnych,
 - d) występującej gęstości obciążenia ogniowego w strefie pożarowej lub w strefach pożarowych,
 - e) kategorii zagrożenia ludzi, przewidywanej liczby osób na każdej kondygnacji i w poszczególnych pomieszczeniach,
 - f) lokalizacji pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych zaklasyfikowanych jako strefy zagrożenia wybuchem,
 - g) podziału obiektu na strefy pożarowe,
 - h) warunków ewakuacji, ze wskazaniem kierunków i wyjść ewakuacyjnych,
 - i) miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, kurków głównych instalacji gazowej, materiałów niebezpiecznych pożarowo oraz miejsc usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
 - j) wskazania dojeżdżać do dźwigów dla ekip ratowniczych,
 - k) hydrantów zewnętrznych oraz innych źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
 - l) dróg pożarowych i innych dróg dojazdowych, z zaznaczeniem wjazdów na teren ogrodzony;
- 9) wskazanie osób lub podmiotów opracowujących instrukcję.

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna być poddawana okresowej aktualizacji, **co najmniej raz na dwa lata**, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesy technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (*t.j. Dz. U. z 2016r. Nr 191, 298*) stanowi, że ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia i mienia przed pożarem, klęską żywiołową lub innymi miejscowymi zagrożeniami.

Zgodnie z postanowieniami **§ 4 ust.1** w/w ustawy, właściciel przedmiotowego, zapewniając odpowiednie warunki ochrony przeciwpożarowej, obowiązany jest w szczególności:

- wyposażyć budynek w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice,
- zapewnić konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie,
- zapewnić osobom przebywającym w budynku, bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
- przygotować budynek do prowadzenia akcji ratowniczej,
- zapoznać pracowników z przepisami przeciwpożarowymi,
- ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Ważniejsze definicje:

Strefa pożarowa- strefę pożarową stanowi budynek albo jego część oddzielona od innych budynków lub innych części budynku elementami oddzielenia przeciwpożarowego, o których mowa w **§ 232 ust. 4** rozporządzenia [3], bądź też

pasami wolnego terenu o szerokości nie mniejszej niż dopuszczalne odległości od innych budynków, określone w § 271 ust. 1-7 rozporządzenia [3].

Urządzenia przeciwpożarowe - przez urządzenia przeciwpożarowe, należy rozumieć urządzenia (stałe lub półstałe, uruchamiane ręcznie lub samoczynnie) służące do zapobiegania powstaniu, wykrywania, zwalczania lub ograniczania jego skutków, a w szczególności; stałe i półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające, urządzenia inertyzujące, urządzenia wchodzące w skład dźwiękowego systemu ostrzegawczego i systemu sygnalizacji pożarowej, w tym urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe, urządzenia odbiorcze alarmów pożarowych i urządzenia odbiorcze sygnałów uszkodzeniowych, instalacje oświetlenia ewakuacyjnego, hydranty wewnętrzne i zawory hydrantowe, hydranty zewnętrzne, pompy w pompowniach przeciwpożarowych, przeciwpożarowe kłapy odcinające, urządzenia oddymiające, urządzenia zabezpieczające przed powstaniem wybuchu i ograniczające jego skutki, kurtyny dymowe oraz drzwi, bramy przeciwpożarowe i inne zamknięcia przeciwpożarowe, jeżeli są wyposażone w systemy sterowania, przeciwpożarowe wyłączniki prądu oraz dźwigi dla ekip ratowniczych.

Materiały niebezpieczne pożarowo - przez materiały niebezpieczne pożarowe - rozumie się przez to następujące materiały:

1) materiałach niebezpiecznych pożarowo — należy przez to rozumieć:

- a) gazy palne,
- b) ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 328,15K (55 °C),
- c) materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy, palne,
- d) materiały zapalające się samorzutnie na powietrzu,
- e) materiały wybuchowe i wyroby pirotechniczne,
- f) materiały ulegające samorzutnemu rozkładowi lub polimeryzacji,
- g) materiały mające skłonności do samozapalenia,
- h) materiały inne niż wymienione w lit. a—g, jeśli sposób ich składowania, przetwarzania lub innego wykorzystania może spowodować powstanie pożaru.

Miejscowe zagrożenie - to inne niż pożar i klęska żywiołowa zdarzenie stwarzające niebezpieczeństwo dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska nie wymagające przy usuwaniu skutków nadzwyczajnych środków.

Budynek użyteczności publicznej - to budynek przeznaczony dla administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, kultu religijnego, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, opieki zdrowotnej, opieki społecznej i socjalnej, obsługi bankowej, handlu, gastronomii, usług, turystyki, sportu, obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym, lotniczym lub wodnym, poczty lub telekomunikacji oraz inny ogólnodostępny budynek przeznaczony do wykonywania podobnych funkcji, za budynek użyteczności publicznej uznaje się także budynek biurowy i socjalny.

Kategoria zagrożenia ludzi

Budynki oraz części budynków, stanowiące odrębne strefy pożarowe, określane jako ZL, zalicza się do jednej lub do więcej niż jedna spośród następujących kategorii zagrożenia ludzi:

ZL I - zawierające pomieszczenia przeznaczone do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób niebędących ich stałymi użytkownikami, a nieprzeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się,

ZL II - przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się, takie jak szpitale, żłobki, przedszkola, domy dla osób starszych,

ZL III - użyteczności publicznej, nie zakwalifikowane do ZL I i ZL II,

ZL IV - mieszkalne,

ZL V - zamieszkania zbiorowego, nie zakwalifikowane do ZL I i ZL II.

Droga ewakuacji - to poziomy lub pionowy ciąg komunikacyjny, najczęściej wewnątrz obiektu przystosowany do ewakuacji ludzi.

Droga pożarowa - to droga dojazdowa do obiektu, którą mogą poruszać się i wykonywać zadania bojowe siły i środki ratownicze w czasie działań ratowniczo-gaśniczych. Wymagania dla drogi pożarowej zawarte są w rozporządzeniu [4].

Działania ratownicze - to każda czynność podjęta w celu ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska, a także likwidacja przyczyn powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.

Hydrant wewnętrzny - to zespół obudowany składający się z zaworu hydrantowego, węża pożarniczego i z prądownicy wodnej, zasilany bezpośrednio z instalacji wodociągowej wewnątrz budynku.

Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa - to instalacja wodociągowa, zainstalowana wewnątrz budynku, z której za pomocą hydrantów wewnętrznych lub zaworów hydrantowych pobiera się wodę do gaszenia pożaru.

Kierujący działaniami ratowniczymi - to strażak lub inna osoba kierująca siłami środkami ratowniczymi w czasie działań ratowniczo-gaśniczych.

Ewakuacja - działanie zorganizowane prowadzące do wyprowadzenia ze strefy zagrożonej ludzi i usunięcia mienia, podejmowane po otrzymaniu sygnału nawet o prawdopodobnym zagrożeniu.

Odpowiednie warunki ewakuacji - to zespół przedsięwzięć oraz środków techniczno-organizacyjnych zapewniający szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem.

Prace pożarowo-niebezpieczne - to prace, których prowadzenie może bezpośrednio powodować powstanie pożaru lub wybuchu.

Przeciwpożarowy wyłącznik prądu - to wyłącznik odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru.

Znaki bezpieczeństwa, ochrona przeciwpożarowa - to znaki informacyjne podające informację publiczną o rozmieszczeniu lub rodzaju urządzeń sygnalizacji pożarowej i sterowania ręcznego, sprzętu pożarniczego, środków ograniczających rozwój pożaru i obszarów oraz materiałów o szczególnym zagrożeniu pożarowym.

Znaki ewakuacyjne - to znaki informacyjne zapewniające wizualną informację o przebiegu wyznaczonej drogi ewakuacyjnej zarówno przy świetle dziennym, sztucznym, jak również przy braku oświetlenia.

Gęstość obciążenia ogniowego - jest to energia cieplna, wyrażona w megadżulach, która może powstać przy spalaniu materiałów palnych znajdujących się w pomieszczeniu, strefie pożarowej lub składowisku materiałów stałych przypadająca na jednostkę powierzchni tego obiektu, wyrażona w metrach kwadratowych.

Atmosfera wybuchowa - mieszanina substancji palnych w postaci gazów, par, mgieł lub pyłów z powietrzem w warunkach atmosferycznych, w której po zapaleniu spalanie rozprzestrzenia się na całą nie spaloną mieszaninę.

Droga ewakuacyjna - pozioma lub pionowa droga komunikacji ogólnej służąca celom ewakuacji.

Techniczne środki zabezpieczeń przeciwpożarowych - techniczne urządzenia, sprzęt, instalacje lub rozwiązania budowlane służące zapobieganiu powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów.

Długość przejścia ewakuacyjnego - to odległość od najdalszego miejsca w pomieszczeniu, w którym może przebywać człowiek, do wyjścia ewakuacyjnego na drogę ewakuacyjną lub do innej strefy pożarowej albo na zewnątrz budynku.

Długość dojścia ewakuacyjnego - to długość drogi ewakuacyjnej od wyjścia z pomieszczenia na tę drogę do wyjścia do innej strefy pożarowej lub na zewnątrz budynku.

Pożar - pożar¹ powstaje wtedy, gdy istnieje przestrzenna i czasowa współzależność czynników warunkujących jego powstanie, tzn. jest chemiczną reakcją spalania, która przebiega względnie wolno i w dłuższym okresie czasu.

Pożar ma wielorakie działanie niszczące, przede wszystkim:

- Niszczenie konstrukcji obiektów,
- Spalanie materiałów lub ich niszczenie przez strumień ciepła generowany w różnych fazach jego rozwoju,
- Przez bezpośrednie oddziaływanie płomienia na człowieka,
- Termiczną radiację,
- Toksyczne oddziaływanie produktów rozkładu termicznego i spalania.

¹ Najogólniej pożar można opisać, jako zbiór procesów fizykochemicznych towarzyszących spalaniu w określonym układzie termodynamicznym, wywołujących określone zmiany stanu tego układu.

II. CHARAKTERYSTYKA POŻAROWA OBIEKTU ORAZ ŹRÓDŁA POWSTANIA I KIERUNKI ROZPRZESTRZENIANIA SIĘ POŻARU.

- 1. Wprowadzenie – charakterystyka ogólna Szkoły Podstawowej nr 11.**
Przedmiotem opracowania jest budynek Szkoły Podstawowej nr 11 w Wejherowie.
- 2. Opis ogólny obiektu oraz warunki ochrony przeciwpożarowej.**

2.1. Położenie oraz odległości od obiektów sąsiednich.

Budynek szkoły usytuowany jest przy ul. Osiedle Kaszubskie 27 w Wejherowie. Odległość od sąsiadujących obiektów nie jest mniejsza niż 8 m - patrz plan sytuacyjny.

2.2. Zabezpieczenie instalacji użytkowych.

W budynku występują następujące instalacje:

1. Instalacja elektryczna,
2. Instalacja wodno - kanalizacyjna,
3. Instalacja odgromowa,
4. Instalacja wentylacyjna grawitacyjna oraz mechaniczna,
5. Instalacja gazowa (gaz z sieci miejskiej)
6. Instalacje teletechniczne (telefoniczna, domofonowa, internetowa).

Zgodnie z art.61 ustawy prawo budowlane², obiekty powinny być w czasie ich użytkowania poddawane okresowej kontroli, co najmniej:

— Raz w roku, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego:

- Elementów budynku, budowli narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas użytkowania obiektu.
- Instalacji gazowych oraz przewodów kominowych (dymowych, spalinowych oraz wentylacyjnych);

— Okresowej kontroli, co najmniej raz na 5 lat, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu w szczególności instalacji odgromowej oraz instalacji elektrycznej w zakresie:

- Stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń, i środków ochrony od porażień,
- Oporności izolacji przewodów i uziemień izolacji przewodów i aparatów.

2.3. Podstawowe informacje o obiekcie (m.in. powierzchnia, kubatura, wysokość, ilość kondygnacji).

- Powierzchnia zabudowy: **1 615 m²**

² Ustawa z 7 lipca 1994r. – Prawo Budowlane (Dz. U. z 2013 r., poz. 1409 ze zm.).

- Powierzchnia użytkowa budynku: **3 660 m²**
- Kubatura budynku: **17 800m³**
- Wysokość budynku: **maksymalnie ok. 11,7m w** (ze względu na wysokość przedmiotowy obiekt zaliczony został do grupy obiektów **niskich– N**)
- Ilość kondygnacji: **4.**

2.4. Kwalifikacja obiektu ze względu na jego przeznaczenie i sposób użytkowania oraz podział na strefy pożarowe i zabezpieczenie przejść i przepustów instalacyjnych.

- ✚ Budynek, z uwagi na przeznaczenie, zakwalifikowany został do kategorii zagrożenia ludzi ZL III i stanowi jedną strefę pożarową.

2.5. Gęstość obciążenia ogniowego.

- ✚ Dla budynku, zakwalifikowanego do kategorii zagrożenia ludzi ZL, nie oblicza się gęstości obciążenia ogniowego.

2.6. Liczba osób mogących przebywać w budynku.

Przewidywana liczba uczniów na poziomie:

- Piwnica -150
- Parteru – 250
- Pierwszej kondygnacji – 250
- Drugiej kondygnacji – 250

Przewidywana liczba nauczycieli – 90

Przewidywana liczba pozostałych pracowników – 21.

2.7. Klasa odporności pożarowej poszczególnych części budynku oraz klasa odporności ogniowej elementów budynków.

- ✚ Wymagana klasa odporności pożarowej dla budynku „C”

Klasa odporności ogniowej elementów budowlanych:

Klasa odporności pożarowej budynku	Klasa odporności ogniowej elementów budynku					
	główna konstrukcja nośna	konstrukcja dachu	strop	ściana zewnętrzna	ściana wewnętrzna	przekrycie dachu
1	2	3	4	5	6	7
„A”	R 240	R 30	RE I 120	E I 120 (o↔i)	E I 60	RE 30
„B”	R 120	R 30	RE I 60	E I 60 (o↔i)	E I 30 ⁴⁾	RE 30
„C”	R 60	R 15	RE I 60	E I 30 (o↔i)	E I 15⁴⁾	RE 15
„D”	R 30	(-)	RE I 30	E I 30 (o↔i)	(-)	(-)
„E”	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)

Oznaczenia w tabeli:
R — nośność ogniowa (w minutach), określona zgodnie z Polską Normą dotyczącą zasad ustalania klas odporności ogniowej elementów budynku,

E — szczelność ogniowa (w minutach), określona jw.,

I — izolacyjność ogniowa (w minutach), określona jw.

Wszystkie elementy budynku, o których mowa wyżej, w tym przekrycie dachu muszą być nierozprzestrzeniające ognia (NRO).

2.8. Warunki ewakuacji.

Z każdego miejsca przeznaczonego na pobyt ludzi w budynku powinny być zapewnione odpowiednie warunki ewakuacji, które umożliwiają szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem, dostosowane do liczby i stanu sprawności osób przebywających w obiekcie oraz jego funkcji, konstrukcji i wymiarów. Zastosowano także techniczne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego polegające na:

- zapewnieniu dostatecznej ilości i szerokości wyjść ewakuacyjnych,
- zachowaniu dopuszczalnej długości, szerokości i wysokości przejść oraz dojść ewakuacyjnych,
- zapewnieniu bezpiecznej pożarowo obudowy i wydzielen dróg ewakuacyjnych oraz pomieszczeń,
- zapewnieniu oświetlenia awaryjnego (ewakuacyjnego).

Czas ewakuacji pracowników z zagrożonych pomieszczeń w obiekcie zależy od długości przejścia (wewnątrz pomieszczenia) i dojścia (na drodze ewakuacyjnej z pomieszczenia do wyjścia na zewnątrz bądź innej strefy pożarowej), czyli długości drogi ewakuacyjnej, jaką muszą pokonać osoby ewakuowane z budynku.

✚ Długość dojścia ewakuacyjnego:

Dopuszczalne długości dojść ewakuacyjnych w strefach pożarowych określa poniższa tabela:

Rodzaj strefy pożarowej	Długość dojścia w m	
	przy jednym dojściu	przy co najmniej 2 dojściach ¹⁾
1	2	3
Z pomieszczeniem zagrożonym wybuchem	10	40
PM o gęstości obciążenia ogniowego $Q > 500 \text{ MJ/m}^2$ bez pomieszczenia zagrożonego wybuchem	30 ²⁾	60
PM o gęstości obciążenia ogniowego $Q < 500 \text{ MJ/m}^2$ bez pomieszczenia zagrożonego wybuchem	60 ²⁾	100
ZL I, II i IV	10	40
ZL III	30²⁾	60
ZL IV	60 ²⁾	100

¹⁾Dla dojścia najkrótszego, przy czym dopuszcza się dla drugiego dojścia długość większą o 100% od najkrótszego. Dojścia te nie mogą się pokrywać ani krzyżować.

²⁾W tym nie więcej niż 20 m na poziomej drodze ewakuacyjnej.

✚ Długość przejścia ewakuacyjnego:

Długość przejść ewakuacyjnych w pomieszczeniach ZL, nie przekracza dopuszczalnych 40m. Ewakuacja prowadzona łącznie poprzez nie więcej niż trzy pomieszczenia. Szerokość przejść ewakuacyjnych w pomieszczeniach, co najmniej 0,9m.

✚ Parametry oraz ilość wyjść ewakuacyjnych:

W budynku zapewniono pięć wyjść ewakuacyjnych. Dodatkowo z Sali gimnastycznej 3 wyjścia ewakuacyjne – 2 bezpośrednio na zewnątrz 1 przez zaplecze Sali gimnastycznej. Ilość i szerokość wyjść ewakuacyjnych z budynku zgodna z wymaganiami warunków techniczno - budowlanych.

✚ Parametry klatki schodowej (pionowej drogi ewakuacyjnej):

W budynku występują dwie ewakuacyjne klatki schodowe o. Ściany wewnętrzne oddzielające korytarze od przestrzeni klatek schodowych są wykonane z systemowych ścianek z przeszkleniami bez klasy odporności ogniowej.

Do parametrów klatek schodowych, nie wnosi się uwag.

✚ Miejsce zbiórki do ewakuacji:

Jako miejsce zbiórki do ewakuacji wyznacza się teren boiska szkolnego.

Miejsce zbiórki do ewakuacji jest miejscem gdzie należy zgromadzić wszystkich uczniów oraz pracowników, przeliczyć ich i sprawdzić czy wszystkie osoby zdołały się bezpiecznie ewakuować z budynku. O efektach sprawdzenia należy bezzwłocznie powiadomić osobę odpowiedzialną za koordynację ewakuacji, a po przybyciu państwowej straży pożarnej - Kierującego Działaniami Ratowniczymi.

Miejsce zbiórki do ewakuacji może być w każdym czasie trwania działań ratowniczo-gaśniczych zmienione jedynie przez Kierującego Działaniami Ratowniczymi!!!

Zaleca się by miejsce zbiórki do ewakuacji oznakować znakiem bezpieczeństwa (rodzaj znaku został określony w części graficznej opracowania).

2.9. Droga pożarowa.

Budynek szkoły jest obiektem niskim. Dojazd do szkoły ulicami: Prusa odległość budynku od ulicy około 25 m, Kaszubską – istnieje możliwość wjazdu na teren szkoły poprzez bramę o szerokości 4,5 m. i Weteranów – istnieje możliwość wjazdu na teren szkoły bramą o szerokości 3 m.

Plac szkoły od strony wschodniej i południowej częściowo utwardzony, możliwość dojazdu do budynku głównego od strony południowej dla jednostek straży pożarnej bez utrudnień. Od strony zachodniej dla mniejszych jednostek straży pożarnej do części budynku szkoły i Sali gimnastycznej.

Istnieje możliwość wjazdu jednostek ratowniczych straży pożarnej na teren szkoły bez utrudnień.

2.10. Przeciwożarowe zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru.

Dla budynku przeciwpożarowe zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru zapewnione jest z sieci wodociągowej miejskiej, na której zlokalizowane są hydranty przeciwpożarowe.

Usytuowanie hydrantów w pobliżu budynku przedstawione jest na rzucie sytuacyjnym w części graficznej Instrukcji.

2.11. Lokalizacja pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych zaklasyfikowanych, jako strefy zagrożenia wybuchem.

W budynku nie będą prowadzone procesy technologiczne z użyciem materiałów mogących wytworzyć mieszaniny wybuchowe.

W związku z powyższym, brak jest pomieszczeń i przestrzeni zaklasyfikowanych, jako strefy zagrożenia wybuchem.

3. Urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice.

- ✚ **Hydranty wewnętrzne:** Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa – hydranty o średnicy 52mm. Miejsce lokalizacji hydrantów wewnętrznych przedstawia część graficzna Instrukcji.
- ✚ **Urządzenie zapobiegające zadymieniu oraz służące do suwania dymu:** brak nie są wymagane.
- ✚ **System sygnalizacji pożarowej (SSP):** brak, nie jest wymagany.
- ✚ **Oświetlenie awaryjne ewakuacyjne:** na drogach ewakuacyjnych nie posiadających oświetlenia naturalnego.
- ✚ **Dźwiękowy system ostrzegawczy (DSO):** brak, nie jest wymagany.
- ✚ **Stałe urządzenia gaśnicze:** brak, nie są wymagane.
- ✚ **Przeciwpożarowy wyłącznik prądu:** Przeciwpożarowy wyłącznik prądu, odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów

zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru, jest wymagany w strefach pożarowych o kubaturze przekraczającej 1000m³ lub zwierających strefy zagrożone wybuchem. Obiekt wyposażono w dwa przeciwpożarowe wyłączniki prądu (patrz część graficzna).

Gaśnice

Gaśnice to przenośne urządzenia o stosunkowo małej wadze środka gaśniczego, którego użycie następuje pod wpływem uruchamianego ręcznie wyzwolenia ciśnienia gazu znajdującego się w zbiorniku gaśnicy, w oddzielnym pojemniku lub powstającego w wyniku reakcji chemicznej. Miejsca usytuowania gaśnicy, oznakowano znakiem bezpieczeństwa "gaśnica" zgodnie z PN-EN. Gaśnice umieszczono w miejscach łatwo dostępnych. Dojście do gaśnic o szerokości 1 m jest zapewnione. Długość dojścia do gaśnicy nie powinna przekraczać 30m. W budynkach znajdują się gaśnice przenośne spełniające wymagania Polskich Norm będących odpowiednikami norm europejskich (EN), dotyczących gaśnic.

Rodzaj gaśnic został dostosowany do gaszenia tych grup pożarów, określonych w Polskich Normach dotyczących podziałów pożarów, które mogą wystąpić w obiekcie w tym wypadku BC, ABC.

Zgodnie z § 32 ust. 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. Nr 109 poz. 719) jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm³) zawartego w gaśnicach powinna przypadać:

- na każde 300m² powierzchni w części PM
- na każde 100m² powierzchni w części ZL

Zestawienie gaśnic:

- wymagana minimalna ilość środka gaśniczego zawartego w gaśnicach to 74kg.

Obiekt wyposażono w wystarczającą ilość środka gaśniczego zawartego w gaśnicach – rozmieszczenie gaśnic pokazano w części graficznej.

Ogólne wskazania obsługi gaśnic dla wszystkich użytkowników obiektu.

W celu odpowiedniego doboru środka gaśniczego do gaszenia pożaru - pożary zostały podzielone na następujące grupy:

Grupa	Charakterystyka	Opis
	Pożar ciał stałych	Stale materiały palne [np. <u>drewno</u> , <u>papier</u> , <u>węgiel</u> , <u>tkaniny</u> , <u>słoma</u>] mogą pod wpływem ciepła ulegać rozkładowi i wydzielać przy tym gazy palne i pary. Ich obecność powoduje, że materiały te palą się płomieniem. Jeśli materiał nie ma tych właściwości to spala się przez żarzenie. Na szybkość palenia się ciał stałych wpływają: 1 stopień ich rozdrobnienia (stykanie się większej powierzchni z tlenem),2 wydzielanie się gazów i par,3 większe chemiczne pokrewieństwo z

		tlenem. Rozdrobnione materiały palne mogą być szybko przemieszczane wskutek działania prądów pożarowych i powietrza powodujących rozprzestrzenianie się pożaru. Natomiast pył materiałów stałych unoszący się w powietrzu ma szybkość palenia się mieszaniny gazowej i może spowodować wybuch. <u>Rodzaj środka gaśniczego:</u> <i>woda, piana gaśnicza, proszek gaśniczy, dwutlenek węgla.</i>
	Pożar cieczy palnych i substancji topiących się pod wpływem ciepła.	Ciecze palne i substancje topiące się pod wpływem ciepła [np. benzyna, nafta i jej pochodne, alkohol, aceton, eter, oleje, lakiery, tłuszcze, parafina, stearyna, pax, naftalen, smoła ulegają zapaleniu, gdy – pod wpływem parowania – utworzy się nad górną warstwą cieczy mieszanina par z powietrzem. Dalszy proces palenia przebiega już samorzutnie, ponieważ mieszanina par z powietrzem, paląc się, nagrzewa ciecz i powoduje jej parowanie. Pożar cieczy palnych w wyniku parowania i łączenia się z powietrzem może spowodować powstanie mieszaniny wybuchowej. Niebezpieczne jest zarówno wyciekanie palącego się płynu, jak i płynu jeszcze się niepalącego. W każdej chwili bowiem ogień może go zapalić, powodując rozprzestrzenianie się pożaru. <u>Rodzaj środka gaśniczego:</u> <i>piana gaśnicza, proszek gaśniczy, dwutlenek węgla, zamienniki halonów /halony zostały wycofane z użytku/.</i>
	Pożary gazów palnych.	Spalanie gazów [np. metanu, acetyleny, propanu, wodoru, gazu miejskiego] odbywa się w warstwie stykania się strumienia gazu z powietrzem. Mieszanina gazu palnego z powietrzem lub, w odpowiedniej proporcji <u>w przedziale powyżej dolnej i poniżej górnej granicy wybuchowości</u>, z innymi gazami, ulega łatwemu zapaleniu od najmniejszego źródła ciepła, nawet od iskry, lub żaru papierosa. Gazy palne stanowią duże niebezpieczeństwo szczególnie wtedy, gdy wymieszają się z powietrzem i zostaną podpalone w pomieszczeniu zamkniętym. Wybuch mieszaniny gazowo-powietrznej może dokonać poważnych zniszczeń w budynku, a nawet jego okolicach. <u>Rodzaj środka gaśniczego:</u> <i>proszek gaśniczy, dwutlenek węgla.</i>
	Pożary metali.	Metale [np. lit, sód, potas, glin i ich stopy], w zależności od składu chemicznego, podczas palenia zużywają tlen z powietrza albo – jako mieszaniny mające w swym składzie utleniacze – spalają się bez dostępu do powietrza [np. termit (pirotechnika), elektron (stop magnezu)]. Metale te oraz mieszanki ciekłe, przeważnie pochodne ropy naftowej [np. napalm, pirożel], są trudne do ugaszenia. Z tego powodu armie stosują je jako środki zapalające, wywołujące pożary punktowe lub przestrzenne. <u>Rodzaj środka gaśniczego:</u> <i>proszek gaśniczy</i>

	Pożary tłuszczów.	Pożary tłuszczów i olejów w urządzeniach kulinarnych. Wyróżnienie tej klasy wynika z tego, że tłuszcze spożywcze w czasie ich użytkowania (np. smażenie) mają wysoką temperaturę, co utrudnia ich gaszenie, gdy są w większej ilości (np. urządzenia kuchenne stosowane w <u>restauracjach</u>), ponieważ po ich ugaszeniu mogą znów zacząć się palić, gdy znów dotrze do nich tlen z powietrza. Niebezpieczeństwo pożarów tej grupy wynika również z tego, że przy próbie ugaszenia takiego pożaru wodą może nastąpić wyrzut palącego się tłuszczu co gwałtownie może powiększyć strefę spalania. <u>Rodzaj środka gaśniczego:</u> specjalny roztwór gaśniczy, ewentualnie proszek gaśniczy lub dwutlenek węgla.

Zasady rozmieszczania gaśnic.

Przy rozmieszczaniu oraz ustalaniu rodzaju sprzętu gaśniczego należy stosować następujące zasady:

- 1) sprzęt powinien być umieszczany w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, przy wyjściach i klatkach schodowych, przy przejściach i korytarzach, przy wyjściach na zewnątrz pomieszczeń,
- 2) oznakowanie miejsc usytuowania sprzętu powinno być zgodne z PN-EN,
- 3) do sprzętu powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m,
- 4) sprzęt należy umieszczać w miejscach nie narażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła /piece, grzejniki/,
- 5) odległość z każdego miejsca w obiekcie, w którym może przebywać człowiek, do najbliższej gaśnicy nie powinna być większa niż 30 m,

W obiektach wielokondygnacyjnych o powtarzalnym układzie kondygnacji, sprzęt należy umieszczać w tych samych miejscach na poszczególnych piętrach, o ile na to pozwalają warunki.

Oznaczenia na gaśnicach.

Na powierzchni gaśnicy znajduje się pole opisowe, umiejscowione na obramowaniu lub wykonane w postaci nadruku. Pola opisowe powinny być tak etykietowane, aby można było je odczytać także wtedy, gdy gaśnica znajduje się na wieszaku. W polach opisowych powinny znajdować się następujące informacje:

GAŚNICA
6 kg proszku gaśniczego ABC
13A 89B C

Wyciągnąć zabezpieczenie

Wyciągnąć wąż z uchwytem skierować na źródło ognia i nacisnąć dźwignię

A B C

**OSTROŻNIE PRZY GASZENIU URZĄDZEŃ ELEKTRYCZNYCH.
STOSOWAĆ TYLKO DO 1000 V. ZACHOWAĆ ODSTĘP MIN. 1m.**

PO KAŻDYM URUCHOMIENIU GAŚNICZY POWINNA BYĆ NAPIĘNIONA. PRODUCENT ZARĘKA PRZEPROWADZONYCH PRÓB PRZY CIĘŻKIM PRACUJĄCYM 12 MIESIĄCY. STOSOWAĆ WYŁĄCZNIE ŚRODKI GAŚNICZE, CZĘŚCI NAPĘDOWE I CZĘŚCI ZAMIANNE AUBRYKOWANE PRZEC PRODUCENTA GAŚNICZ.

Środek gaśniczy: 6 kg Powert Tera
Czynnik napędowy: azot
Dobrych temperatur
skasowania: -20°C do +60°C

Nr zezw.: CNBOP 177/64/07
wg PN-92:98-5:079 DIN EN 3
Typ: GP-65-ABC
Sufitykacja: czarna
Pulski: Powszeć Szablon TM-094-054100-04

KATORZYCKIE ZAKŁADY
WYROBÓW METALOWYCH S.A.
ul. Bemłowska 51
ul. Żeromskiego 21
tel. (0-32) 2384-136, fax (0-32) 2384-016

**KONTROLA
KONSERWACJA
NAPRAWA**
Data realizacji na etykiecie konserwacji

nazwa i adres
odpowiedzialnego za gaśnicę

- typ i wielkość znamionową napełnienia gaśnicy,
- dane dotyczące skuteczności gaśniczej.
- instrukcje obsługi w postaci jednego lub kilku rysunków,
- piktogramy grup pożarów, do gaszenia których przeznaczona jest gaśnica.
- ostrzeżenia dotyczące zagrożeń związanych z toksycznością i gaszeniem przedmiotów będących pod napięciem elektrycznym
- informacja, że gaśnica po każdym uruchomieniu powinna być napełniona,
- informacja, że gaśnica powinna być regularnie kontrolowana (można podać czasookres kontroli),
- informacja o zastosowanym środku gaśniczym, a w szczególności informacje o zastosowanych dodatkach i ich zawartości procentowej w gaśnicach ze środkiem gaśniczym na bazie wody,
- informacja o czynniku napędowym (jeżeli jest zastosowany),
- numer lub znak certyfikatu krajowego,
- oznaczenie gaśnicy stosowane przez producenta,
- temperatury graniczne,
- jeżeli jest wymagana, to także informacja o odporności na zamarzanie.

Zastosowanie gaśnic.

Z uwagi na charakter występujących zagrożeń i materiałów palnych, w przedmiotowym obiekcie znajdują się gaśnice proszkowe (miejsca lokalizacji przedstawione zostały w części graficznej).

Gaśnice proszkowe

Proszki grupy ABC przeznaczone są do gaszenia pożarów materiałów stałych, cieczy i gazów palnych oraz urządzeń elektrycznych pod napięciem. Gaśnice proszkowe stosuje się tam, gdzie zachodzi obawa uszkodzenia materiałów i urządzeń szczególnie cennych, które przy stosowaniu innych środków gaśniczych, a zwłaszcza wody i piany mogą ulec zniszczeniu.

Sposób użycia gaśnicy proszkowej:

Wyciągnąć zawleczkę; nacisnąć dźwignię zaworu; skierować strumień środka gaśniczego do ogniska pożaru.

Zalecane są do zabezpieczenia samochodów, garaży, warsztatów, magazynów, hal przemysłowych, statków, zakładów energetycznych i chemicznych, biur, hoteli i mieszkań.

Gaśnice pianowe

Przeznaczone są do gaszenia pożarów ciał stałych, np. tworzyw sztucznych, tkanin, papieru, drewna oraz cieczy palnych. Działanie gaśnicze polega na schłodzeniu palącego się materiału oraz odcięciu dopływu powietrza do strefy spalania.

Sposób użycia: wyciągnąć zawleczkę, wcisnąć ręką zbijak, nacisnąć dźwignię końcówki węża i skierować strumień środka gaśniczego na źródło ognia.

Zabrania się gaszenia tymi gaśnicami urządzeń elektrycznych znajdujących się pod napięciem.

Zalecane są w przemyśle petrochemicznym, chemicznym, drzewnym, na stacjach paliw, w magazynach cieczy łatwo palnych, bazach transportowych.

Gaśnice śniegowe

Gaśnice śniegowe przeznaczone są do gaszenia pożarów cieczy palnych, gazów (np. metan, propan, acetylen) oraz pożarów instalacji i urządzeń elektrycznych znajdujących się pod napięciem. Działanie gaśnicze dwutlenku węgla polega na silnym oziębieniu palących się materiałów oraz zmniejszeniu stopnia nasycenia mieszaniny palnej tlenem.

Zabrania się gaszenia tymi gaśnicami palącej się na człowieku odzieży.

Sposób użycia gaśnicy śniegowej: uruchomienie gaśnicy następuje przez odkręcenie

zaworu butli; strumień środka gaśniczego skierować do ogniska pożaru.

Zalecane do stosowania w energetyce, lakierniach, magazynach, stacjach benzynowych i halach przemysłowych.

Konserwacja.

Gaśnice powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach, **nie rzadziej jednak niż raz do roku** lub zgodnie z instrukcją ustaloną przez producenta. Pierwszy przegląd przeprowadza się przed upływem 12 miesięcy od daty produkcji. Przeglądu dokonuje osoba do tego uprawniona. Po dokonanej konserwacji gaśnice powinny zostać oznakowane z określeniem daty konserwacji oraz daty następnej konserwacji. Producent zgodnie z Polską Normą w tym zakresie może skrócić czasookres badań i konserwacji wyprodukowanego sprzętu. Przy jego zakupie należy szczegółowo zapoznać się z zasadami eksploatacji gaśnic.

Zadaniem osoby konserwującej gaśnicę jest przeprowadzenie oględzin oraz sprawdzenie prawidłowości działania elementów składowych gaśnicy lub agregatu, skontrolowanie ładunku środka gaśniczego oraz ładunku z gazem wyrzutnikiem lub innego elementu napędowego, Konserwator podręcznego sprzętu gaśniczego określa, czy gaśnica spełnia wszystkie wymagania, czyli jest w pełni sprawna i może nadal znajdować się w miejscu "czuwania", lub czy nadaje się do tzw. naprawy warsztatowej, czyli do remontu. Konserwator może także stwierdzić, że uszkodzenia gaśnicy są tak duże, że gaśnica nie nadaje się do naprawy - kieruje ją wtedy do złomowania.

Na sprawną gaśnicę konserwator powinien nakleić kontrolkę, na której powinny znajdować się następujące informacje:

1. napis "KONTROLKA",
2. adres firmy przeprowadzającej konserwację lub adres konserwatora,
3. imienna pieczęć konserwatora o treści: KONSERWATOR SPRZĘTU PPOŻ. JAN KOWALSKI" lub równorzędnej,
4. data przeprowadzonej kontroli: miesiąc i rok, data następnej kontroli: miesiąc i rok.

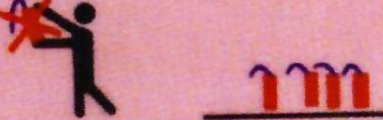
Na poniższym rysunku przedstawiono przykładową kontrolkę:

KONTROLKA	
ZAKŁAD USŁUGOWY POŻAREK ul. Stefana 13 13-101 Warszawa tel.: 123-45-67 Licencja: ABC POŻ-super S.A.	KONSERWATOR SPRZĘTU PPOŻ. JAN KOWALSKI
Data kontroli : 2000 2001 2002 I II III IV V VI VII VIII IX X XI XII	
Data następnej kontroli: 2000 2001 2002 I II III IV V VI VII VIII IX X XI XII	

Rozmieszczenie gaśnic przedstawiono na rzutach poszczególnych kondygnacji, które stanowią załączniki do niniejszej instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.

Podstawowe zasady gaszenia pożaru przy pomocy gaśnic

- **Zbliżyć się do pożaru zgodnie z kierunkiem wiatru (wiatr w plecy).** Środek gaśniczy skierować do źródła ognia zgodnie z kierunkiem wiatru. Gaszący nie powinien narażać się na działanie dymu i promieniowania cieplnego.
- **Požary powierzchniowe gasić zaczynając od przodu „zawijając”** Bezsensowne jest kierowanie strumienia środka gaśniczego do środka pożaru, bo powoduje to jego rozszerzenie.
- **Požary kropli i cieczy spadających gasić od góry do dołu!** Płonące ciecze spadają na podłoże i powodują drugi pożar. Zanim nie ugasi się kropli spadających nie można ugasić pożaru na podłodze.
- **Požary ścian gasić od dołu do góry.** Wznoszące się pionowo do góry ciepło powoduje rozprzestrzenianie się palenia materiału. Ograniczenie rozwoju pożaru do góry może być ograniczone po uprzednim ugaszeniu źródła pożaru.
- **Wystarczającą liczbę gaśnic do ugaszenia pożaru używać jednocześnie, nie pojedynczo!** Wcześniej, szybko zgromadzić potrzebną ilość środków gaśniczych w pobliżu źródła ognia. Ważne jest to wtedy, gdy wiemy, iż jedna gaśnica nie wystarczy.
- **Uważać na wtórny zapłon.** Palne pary mogą się ponownie zapalić w przypadku zetknięcia się z nagrzanymi przedmiotami. Należy, dlatego pozostać w gotowości przy powierzchni, która była objęta pożarem. Nie na niej, ale obok.
- **Po użyciu gaśnicy nie wieszać na dotychczasowym stanowisku, lecz oddać do napełnienia środkiem gaśniczym.** Gaśnice nie mogą być używane wielokrotnie lub dowolną ilość razy. Nawet wtedy, gdy raz niewielką ilość środka gaśniczego zużyto, musi się gaśnicę skierować do warsztatu.

DOBRZE	ŹLE

4. Właściwości pożarowe materiałów palnych.

W budynku znajdują się materiały palne w postaci: elementów wyposażenia i wystroju wnętrz.

Stosując materiały palne, jako elementy służące podniesieniu estetyki, bądź funkcjonalności wnętrza należy pamiętać, że nawet uodpornienie ich na działanie ognia do granicy trudno zapalności nie stanowi pełnego zabezpieczenia ich przed rozprzestrzenianiem się pożaru. Ogranicza tylko w znacznym stopniu możliwość zapalenia się tych materiałów.

Warto również wiedzieć, że tkaniny sztuczne ulegają zapaleniu już w temperaturze 200°C, a naturalne przy 300°C. Przy czym im luźniej są umieszczone, czyli im większy będzie dopływ tlenu tym szybciej rozprzestrzenia się pożar. Elementy drewniane ulegają zapaleniu w temperaturach od 250°C do 400°C w zależności od rodzaju drewna oraz wilgotności. Szybkość palenia się płyt drewnianych oraz drewnopochodnych zależy jest również od ich grubości oraz twardości. Grubsze i twardsze materiały palą się wolniej, niż cieńsze i miękkie.

Poważne zagrożenie niesie za sobą zastosowanie elementów wykonanych z tworzyw sztucznych. Charakteryzują się one niską temperaturą zapłonu (od 200°C do 400°C) oraz wydzielaniem dużej ilości dymów, które powodują ograniczenie widoczności i nie rzadko są toksyczne. Ponadto w warunkach pożaru ulegają stopieniu i zachowują się jak palne ciecze o dużej gęstości powodując szybsze rozprzestrzenianie się ognia (ulegają spłynięciu lub kapią).

Dla orientacji podaje się poniżej temperatury niektórych źródeł ciepła:

- płonąca zapałka	600- 800 °C,
- żar papierosa	450- 600 °C,
- płomień świecy	1200 °C,
- kuchenka, słoneczko elektryczne	450- 550 °C,
- żarówka 100-200 W	126- 200 °C,
- łuk elektryczny	3500 °C.

5. Potencjalne źródła powstania pożaru.

5.1. Nieostrożność osób dorosłych i dzieci przy posługiwaniu się ogniem otwartym np. płomieniem, zapałkami papierosami itp.

Przejawy nieostrożności to:

- porzucanie nie wygaszonych papierosów i zapałek w otoczeniu materiałów palnych
- palenie tytoniu w miejscach podatnych na zapalenie i wybuch
- stosowanie ognia w otoczeniu par cieczy i gazów palnych

5.2. Nieostrożność osób dorosłych i dzieci przy posługiwaniu się substancjami łatwopalnymi np. :

- stosowanie płynów łatwo zapalnych do zmywania różnego rodzaju nieczystości (zmywanie podłóg)
- pranie odzieży w benzynie lub innym rozpuszczalniku
- nieostrożne przelewanie cieczy łatwo zapalnej np. w pobliżu źródła ognia i promieniowania cieplnego

5.3. Nieostrożność osób dorosłych przy prowadzeniu prac pożarowo niebezpiecznych np.:

- niewłaściwe przygotowanie stanowiska pracy do prowadzenia prac spawalniczych, a w tym nieprzestrzeganie reżimu przewidzianego w instrukcji
- brak właściwego nadzoru nad procesem spawalniczym
- prowadzenie prac remontowo-budowlanych z użyciem ognia w pobliżu materiałów palnych

5.4. Wady urządzeń i instalacji elektrycznych oraz ich nieprawidłowa eksploatacja np.:

- nieprawidłowo dobrana lub wykonana instalacja elektryczna
- przeciążenie instalacji elektrycznej
- wady i uszkodzenia instalacji jak i urządzeń
- nie usuwanie wad mających wpływ na awarie w instalacji elektrycznej
- eksploatacja prowizorycznych urządzeń elektrycznych
- eksploatacja punktów świetlnych (żarówek) w bliskiej odległości od materiału palnego
- samowolna, niefachowa naprawa instalacji i urządzeń
- naprawa bezpieczników drutem
- stosowanie palnych osłon na punkty świetlne
- zewnętrzne mechaniczne uszkodzenia instalacji

Zagrożenia powstają w wyniku:

Zagrożenie pożarowe powodowane przez przewody instalacji elektrycznych lub podłączenia

Przeciążenie przewodów instalacji elektrycznej, zgniecenie lub uszkodzenie izolacji lub luźne połączenia prowadzi do pożaru.

- Przeciążenia powodują wydzielanie ciepła w miejscach połączeń lub samych przewodów. Ma to miejsce szczególnie, gdy jednocześnie podłączonych jest zbyt dużo różnych odbiorników (np. grzejnik, płyta kuchenna, telewizor).
- Jeśli w jakimś miejscu przekrój przewodu zostanie zmniejszony, to wzrasta w tym miejscu ilość wydzielanego ciepła na skutek wzrostu oporu tego miejsca. Może wtedy dojść do miejscowego nagrzania prowadzącego do pożaru.

- Jeśli dojdzie do obłuzowania połączenia elektrycznego następuje wzrost oporności przejścia i wydzielania ciepła powodujące miejscowe nagrzewanie do zapalenia włącznie. Może też dojść do wystąpienia luku elektrycznego (zwarcie). Temperatura wtedy przekracza 3000°C.
- Izolacja kabli elektrycznych może na skutek starzenia się, uszkodzeń mechanicznych lub szkodliwego działania agresywnych gazów lub par stać się krucha i utracić potrzebną izolacyjność. W miejscu uszkodzenia mogą występować tzw. prądy upływu powodujące miejscowe nagrzewanie do zapalenia materiałów palnych włącznie.

Uwaga:

Uszkodzenia w instalacjach elektrycznych muszą być usuwane przez uprawnione osoby.

5.5. Wady elektrycznych urządzeń grzewczych oraz ich nieprawidłowa eksploatacja np.:

- eksploatacja elektrycznych urządzeń grzewczych niesprawnych technicznie lub wykonywanych prowizorycznie samodzielnie
- pozostawienie bez dozoru przenośnych urządzeń grzejnych takich jak grzałki, czajniki, grzejniki, żelazka itp.
- eksploatacja urządzenia grzejnego bez odpowiedniego zabezpieczenia na palnym podłożu lub w pobliżu materiału palnego

Zagrożenie pożarowe ze strony urządzeń elektrycznych.

1. Urządzenia elektryczne pozostawione bez dozoru stanowią duże zagrożenie pożarowe
2. Podstawowe zasady używania urządzeń elektrycznych:
3. *Nie pozostawiać włączonych urządzeń bez nadzoru*
4. *Przed opuszczeniem pomieszczenia wyłączyć urządzenie*
5. *Przed zakończeniem pracy skontrolować wszystkie pomieszczenia*
6. *Prywatne urządzenia elektryczne stosować tylko za odpowiednim zezwoleniem*
7. *Stosować tylko odpowiednie i sprawdzone oraz sprawne urządzenia elektryczne!*

Nieprawidłowo eksploatowane urządzenia elektryczne (ekspresy do kawy, kuchenki elektryczne, podgrzewacze itp.) mogą spowodować pożar.

- Wiele sprzętu elektrycznego, szczególnie starszego, nie ma termostatów, które w razie osiągnięcia zbyt wysokiej temperatury wyłączają je. Dlatego urządzenia elektryczne nie powinny pracować bez dozoru ludzi.
- Po zakończeniu pracy wyznaczony pracownik powinien sprawdzić, czy nie pozostawiono gdzieś urządzenia elektrycznego pod napięciem.
- W wielu zakładach zabronione jest surowo używanie prywatnych urządzeń elektrycznych. Jest to niejednokrotnie przyczyną używania takich urządzeń w ukryciu to jest pod stołem, pod biurkiem lub w innym niewidocznym miejscu. Praktyka taka jest bardzo niebezpieczna.
- Należy stosować elektryczne urządzenia atestowane. Naprawy powinny być dokonywane tylko przez fachowców.

Urządzenia elektryczne mogą w wielu sytuacjach być przyczyną pożaru.

Zagrożenie pożarowe powodowane przez nieosłonięte żarówki.

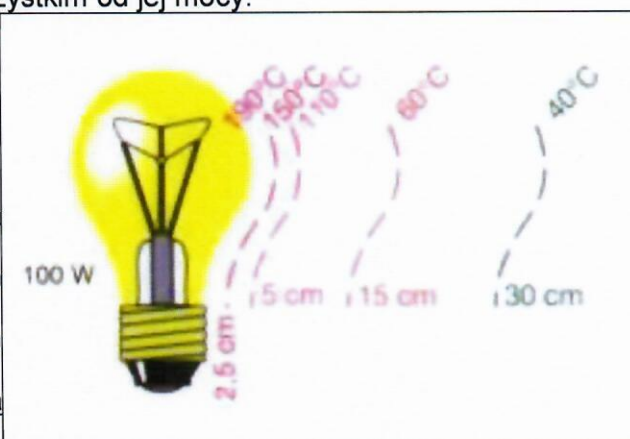
Temperatura szkła żarówki zależy przede wszystkim od jej mocy.

Nagrzewanie materiału przez żarówkę zależy od:

- 1 Mocy żarówki
- 2 Odległości od żarówki
- 3 Czasu działania

Uwaga:

- 1 Należy używać żarówek o takiej mocy, dla jakiej dopuszczony jest korpus lampy
- 2 Nie staniać żarówek zbyt blisko palnych materiałami
- 3 Nie używać żarówek zbyt blisko palnych materiałów
- 4 Lampy podręczne używać tylko z osłoną ochronną i ochroną szkła żarówki

W określonych warunkach nieodpowiednio używane żarówki mogą być przyczyną pożaru.

- Im wyższa jest moc żarówki i im mniejsza jest odległość materiału palnego od żarówki tym większe jest prawdopodobieństwo zapalenia, powstania pożaru.
- Żarówki, które dla podniesienia intymności lub poprawy efektów świetlnych przysłania się łatwopalnymi materiałami, lub stosuje nieodpowiednie klosze w zbyt małej odległości - mogą spowodować ich zapalenie. Nie zawsze wiadomo jest o tym, że zapalenie nie musi zaraz nastąpić, może do niego dojść po dłuższym czasie oddziaływania ciepła z żarówki na materiał palny.

Uwaga:

Żarówka jest nie tylko źródłem światła, ale także wydziela ciepło. Łatwopalne materiały nie mogą znajdować się w zbyt małej odległości.

Instalacje elektryczne:

Uszkodzone elementy instalacji elektrycznej lub niesprawne urządzenia zasilane energią elektryczną.

Iskry elektryczne powstające:

• w wyniku gwałtownych zmian obciążenia,
• podczas włączania i wyłączania silników elektrycznych, przełączników wyłączników
• podczas rozdzielania przeciążonych przewodów
• w czasie krótkich zwarc

Wyładowania atmosferyczne.

5.6. Wyładowania atmosferyczne:

W wyniku wyładowań elektrycznych towarzyszących burzom, które zachodzą pomiędzy chmurami, a powierzchnią ziemi wyzwala się energia wartości ok. 5000 kWh i natężeniu wyładowania ok. 20000 A. Energia ta zdolna jest do zapalenia wszelkich materiałów palnych w chwili zetknięcia z nią.

5.7. Porządek w obiekcie:

Nadmierne przechowywanie w pomieszczeniach pomocniczych niepotrzebnych materiałów palnych powoduje zwiększenie możliwości ich zapalenia od jakiegokolwiek źródła ciepła jak np. papieros czy zwarcie instalacji elektrycznej w ich pobliżu.

5.8. Podpalenia.

Najczęściej podpalenia powstają na tle:

- zazdrości lub konkurencji
- chęci ukrycia nadużyć
- zatarcia śladów po przestępstwie
- otrzymania zysku z odszkodowania
- choroby psychicznej

6. Drogi rozprzestrzeniania się pożaru.

Drogami rozprzestrzeniania się pożarów w obiektach są:

- ♦ układ komunikacji poziomej w budynku (korytarze wewnętrzne oraz wszystkie pomieszczenia budynku),
- ♦ układ komunikacji pionowej w budynku (klatka schodowa również przewody wentylacyjne).

Możliwe są trzy sposoby rozprzestrzeniania się pożaru: przez unoszenie, czyli konwekcję, promieniowanie lub przewodnictwo ciepłe.

Największa ilość ciepła przenoszona jest drogą konwekcji, czyli unoszenia rozgrzanych gazów ku górze. Wędrujące w ten sposób gazy mogą spowodować zapłon napotkanych po drodze materiałów palnych (np.: okładziny sufitowej, elementów wystroju wnętrz). Zagrożenie polega także na gromadzeniu rozgrzanych gazów pod sufitem i ogrzewaniu konstrukcji budynku do temperatur mogących naruszyć jego statykę. Dzięki zjawisku konwekcji rozgrzane gazy mogą poruszać

się również kanałami wentylacyjnymi lub technologicznymi i powodować zapalenia w innych pomieszczeniach lub okładzin wewnątrz samych kanałów.

Promieniowanie ciepłe rozchodzi się we wszystkich kierunkach jednakowo i słabnie wraz z odległością.

Przewodnictwo ciepłe wiąże się z właściwościami fizyko - chemicznymi napotkanych materiałów i może przebiegać szybciej w elementach metalowych, które nie są izolowane przed bezpośrednim działaniem ognia.

Pożar może się rozprzestrzeniać z różną szybkością, w zależności od kilku czynników, z których najważniejsze są:

- ◆ rozkład materiału palnego - im więcej luźno rozrzuconych elementów palnych tym szybciej będzie się pożar rozprzestrzeniał,
- ◆ temperatura zapłonu materiałów palnych - im niższa tym szybciej będą się rozprzestrzeniały płomienie,
- ◆ stan skupienia materiałów palnych - najszybciej palą się gazy, gdyż spalają się wybuchowo rozprzestrzeniając płomienie z szybkością kilkuset metrów na sekundę, wolniej spalają się pary palne cieczy łatwo zapalnych (o ile nie wystąpi wybuch mieszaniny tych par z powietrzem), najwolniej rozprzestrzeniają pożar materiały stałe, gdyż wymagają rozgrzania do dość wysokich temperatur (rzędu kilkuset stopni Celsjusza).

III.ZASADY ZAPOBIEGANIA MOŻLIWOŚCI POWSTANIA POŻARU.

1. Posługiwanie się ogniem otwartym.

Na terenie szkoły powinien obowiązywać zakaz palenia tytoniu. Można wyznaczyć określone miejsce, w którym wolno będzie palić tytoń, ale powinno być ono wyposażone w popielniczki wykonane z materiałów niepalnych. Nie wolno natomiast w pobliżu przechowywać cieczy łatwo zapalnych, takich jak: benzyna, rozpuszczalniki, spirytus, środki czystości produkowane na bazie rozpuszczalników benzynowych i innych tym podobnym.

2. Podstawowe wymagania ochrony przeciwpożarowej.

1. Zabrania się ustawiania i instalowania w odległości mniejszej niż 0,5 m od materiałów palnych urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatur przekraczających 100°C (np.: piecyki grzewcze, elektryczne urządzenia do podgrzewania wody).
2. Zabrania się użytkowania elektrycznych urządzeń ogrzewczych bezpośrednio na palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta.
3. Nie wolno stosować materiałów palnych na osłony punktów świetlnych. Dopuszcza się stosowanie materiałów przynajmniej trudno zapalnych w odległości mniejszej niż 5 cm od żarówki.
4. Zabrania się instalowania opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznej (wyłączniki, przełączniki, gniazda wtykowe) bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem.

5. Zabrania się:

- ◆ prowizorycznego instalowania urządzeń elektrycznych,
- ◆ dokonywania napraw urządzeń i instalacji elektrycznych, ogrzewczych i wentylacyjnych przez osoby nie posiadające odpowiednich uprawnień,
- ◆ włączania jednocześnie do sieci urządzeń elektrycznych w takiej ilości, że łączny pobór energii może spowodować przeciążenie instalacji elektrycznej,
- ◆ pozostawiania bez dozoru włączonych urządzeń nie przystosowanych do pracy ciągłej,
- ◆ wrzucania niedopałków do śmietniczek ogólnego użytku,
- ◆ składowania materiałów palnych na drogach ewakuacyjnych oraz innych materiałów ograniczających szerokość przejścia,
- ◆ ustawiania na klatkach schodowych jakichkolwiek przedmiotów utrudniających ewakuację,
- ◆ zamykania drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie.

6. Zabrania się uniemożliwiania lub ograniczania dostępu do:

- ◆ sprzętu gaśniczego,
- ◆ hydrantów wewnętrznych i zewnętrznych,
- ◆ wyjść ewakuacyjnych,
- ◆ głównych/przeciwpożarowych wyłączników prądu,
- ◆ zaworów gazowych,
- ◆ tablic rozdzielczych prądu elektrycznego.

7. W miejscach ogólnie dostępnych powinny być umieszczone instrukcje postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem aktualnych telefonów alarmowych.

8. Drogi, wyjścia i kierunki ewakuacji, miejsca usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic oraz zakazy przeciwpożarowe powinny być oznakowane znakami bezpieczeństwa według aktualnie obowiązujących norm.

3. Wymagania dla instalacji użytkowych i urządzeń przeciwpożarowych – okresowe przeglądy techniczne i konserwacyjne.

Poszczególne instalacje i urządzenia techniczne należy użytkować i utrzymywać w stanie zgodnym z warunkami technicznymi i wymaganiami ustalonymi przez producenta, a w szczególności poddawać je okresowym przeglądom i konserwacjom. Eksploatacja instalacji i urządzeń, których stan techniczny może przyczynić się do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzeniania się ognia jest zabroniona.

Czasookresy poszczególnych przeglądów i konserwacji oraz rodzaj wymaganej dokumentacji określone są w przepisach eksploatacji, instrukcjach obsługi urządzeń oraz w Polskich Normach. Należy przestrzegać wymagań określonych w aktualnie obowiązujących przepisach, niezależnie od daty produkcji urządzenia lub instalacji.

Protokół z okresowych przeglądów instalacji i urządzeń powinien zawierać:

- ◆ nazwę firmy,
- ◆ nazwisko osoby przeprowadzającej przegląd,
- ◆ datę przeglądu,
- ◆ krótki opis stanu technicznego urządzenia,
- ◆ datę następnego przeglądu.

Poniżej zamieszczony został harmonogram poddawania okresowym przeglądom i czynnościom konserwacyjnym wybranych instalacji i urządzeń.

Lp.	Nazwa urządzeń, systemu lub instalacji	Rodzaj badań	Czasokres (nie rzadziej niż)	Kto może wykonywać	Uwagi
		1	2	3	4
1.	Instalacje i urządzenia elektryczne o napięciu znamionowym do 1 kV	ogłędziny przeгляд wg oceny wynikającej z ogłędzin pomiar napięć i obciążeń pomiar oporności izolacji pomiar skuteczności zerowania i ochrony przeciwpożarowej	raz na 5 lat wg ustaleń ogłędzin raz na 5 lat raz na rok raz na 1 rok	uprawniony elektryk	5
2.	Instalacja piorunochronna	badanie okresowe ogłędziny	raz na 5 lat raz na rok oraz po każdej burzy	uprawniony elektryk	
3.	Przeciwpożarowy wyłącznik prądu	przeгляд i konserwacja	raz na rok	uprawniony konserwator/elektryk	
4.	Instalacja oświetlenia awaryjnego (ewakuacyjnego)	okresowy przeгляд i konserwacja	raz na rok	uprawniony konserwator/elektryk	
5.	Gaśnice	ogłędziny i sprawdzanie wartości ciśnienia (strzałka na polu) badanie okresowe naprawa i czynności warsztatowe + wymiana ładunku	raz w miesiącu raz na rok raz na 3 lata	wyznaczony pracownik firma specjalistyczna	Wg instrukcji producenta
6.	Instalacja przewodów dymowych i spalinowych - czyszczenie	- od palenisk opalanych paliwem stałym - od palenisk opalanych paliwem płynnym lub gazowym - od palenisk pionów zbiorowego żywienia i usług gastronomicznych	- co najmniej 4 razy w roku - co najmniej 2 razy w roku - co najmniej raz w	Mistrz kominiarski	

Lp.	Nazwa urządzeń, systemu lub instalacji	Rodzaj badań	Czasokres (nie rzadziej niż)	Kto może wykonywać	Uwagi
9.	Okresowa kontrola całego budynku	- z przewodów wentylacyjnych - Przewody dymowe i spalinowe należy poddawać badaniom technicznym celem potwierdzenia prawidłowego stanu technicznego stan techniczny sprawności stan techniczny sprawności i wartości użytkowej	miesiącu - co najmniej raz w roku	powołana komisja (osoby z uprawnieniami)	Ustawa „Prawo Budowlane” z 7.07.94 r. Wynik pracy komisji odnotować w książce obiektu budowlanego

4. Obowiązki kierownictwa oraz pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

Osoba odpowiedzialna z ramienia szkoły powinna:

1. Podjąć decyzję o ewakuacji.
2. Zlecić ogłoszenie alarmu.
3. Zlecić powiadomienie niezbędnych służb interwencyjnych.
4. Koordynować przebieg ewakuacji do czasu przyjazdu służb ratowniczych.
5. Przeliczyć ewakuowane OSOBY na zewnątrz budynku

Pracownicy powinni:

- ◆ Znać aktualne wytyczne w zakresie ochrony przeciwpożarowej.
- ◆ Znać lokalizację sprzętu przeciwpożarowego oraz sposób jego użycia.
- ◆ Nie używać ognia otwartego oraz nie palić tytoniu w miejscach do tego celu nie wyznaczonych.
- ◆ Sprawdzać czy przed opuszczeniem pomieszczenia na dłuższy czas odłączone zostały odbiorniki energii elektrycznej.
- ◆ Pilnować, aby drogi ewakuacyjne były stale drożne (nie zamykać drzwi, ani nie tarasować korytarzy).
- ◆ Stałe kontrolować ruch osób postronnych na terenie budynku.
- ◆ Niezwłocznie zawiadomić przełożonego o spostrzeżonych przez siebie brakach i usterkach sprzętu gaśniczego.
- ◆ Znać wytyczne w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

5. ZASADY ZABEZPIECZANIA PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH.

Przez pojęcie **prace niebezpieczne pod względem pożarowym** należy rozumieć prace remontowo-budowlane związane z użyciem otwartego ognia, cięciem z wytwarzaniem iskier mechanicznych i spawaniem, prowadzone wewnątrz lub na dachach obiektów, na przyległych do nich terenach oraz placach składowych, a także prace remontowo-budowlane wykonywane w strefach zagrożonych wybuchem.

Jeżeli prace remontowe przeprowadzać będzie firma zewnętrzna – pracownicy tej firmy muszą zostać zapoznani z niniejszą instrukcją bezpieczeństwa pożarowego.

Przygotowanie budynku i pomieszczeń do prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo polega na:

- a) oczyszczeniu pomieszczeń lub miejsc gdzie będą wykonywane prace z wszelkich palnych materiałów i zanieczyszczeń,
- b) odsunięciu na bezpieczną odległość od miejsca prowadzenia prac wszelkich przedmiotów palnych,
- c) zabezpieczeniu przed działaniem rozprysków spawalniczych, wszelkich materiałów i urządzeń palnych, których usunięcie na bezpieczną odległość nie jest możliwe, przez osłonięcie ich arkuszami blachy, płytami gipsowymi, kocem gaśniczym,

- d) sprawdzeniu, czy znajdujące się w sąsiednich pomieszczeniach materiały lub przedmioty podatne na zapalenie wskutek przewodnictwa cieplnego, lub rozprysków spawalniczych, nie wymagają zastosowania lokalnych zabezpieczeń,
- e) uszczelnieniu materiałami niepalnymi wszelkich przelotowych otworów instalacyjnych, kablowych, wentylacyjnych znajdujących się w pobliżu miejsca prowadzonych prac,
- f) zabezpieczeniu przed rozpryskami spawalniczymi lub uszkodzeniami mechanicznymi przewodów elektrycznych, gazowych oraz instalacyjnych z palną izolacją o ile znajdują się w zasięgu zagrożenia spowodowanego pracami pożarowo niebezpiecznymi,
- g) w miejscu prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo powinien znajdować się sprzęt gaśniczy umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru. Po zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo należy poddać kontroli miejsca, w którym prace były wykonywane oraz rejon przyległe.

Prace niebezpieczne pożarowo mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego uprawnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje,

- h) przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pożarowo należy zapoznać osoby, które będą prowadziły te prace z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie ich wykonywania, oraz rodzajem przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania wybuchu lub pożaru,
- i) sprzęt używany do wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru,

Ustalenia organizacyjne:

- a) całkowitą odpowiedzialność za zabezpieczenie pod względem pożarowym prowadzonych prac, ponosi wykonawca tych prac,
- b) zapis o odpowiedzialności wykonawcy za bezpieczne pod względem pożarowym prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo powinien znaleźć się w umowie, a jeżeli prace prowadzone są w trybie zlecenia bez umownego, w oddzielnym oświadczeniu a fakt przyjęcia do wiadomości przez wykonawcę tego zapisu powinien być potwierdzony czytelnym podpisem.

W budynku prace niebezpieczne pożarowo mogą związane być przede wszystkim ze spawaniem i cięciem termicznym metali. Jedną z najbardziej rozpowszechnionych metod łączenia elementów metalowych wykorzystuje technologię spawania. Spawanie i cięcie termiczne jest także szeroko wykorzystywane przy wszelkiego rodzaju produkcji m.in. w branży metalowej, elektrotechnicznej oraz budowlanej.

W trakcie tych prac elementy poddawane obróbce nagrzewają się do wysokiej temperatury, co wraz z produktem ubocznym procesu: krople ciekłego metalu i żużła stwarzają dodatkowe zagrożenia. Ponadto, w trakcie spawania elektrycznego może dojść do porażenia prądem oraz napromieniowania od powstającego łuku elektrycznego. Właściwie przygotowany oraz prowadzony proces spawania lub cięcia termicznego ma na celu wyeliminowanie bądź znaczne ograniczenie zagrożeń dla osób w nim uczestniczących.

Przed wykonaniem prac należy wypełnić dokument pn.: „Zezwolenie na przeprowadzenie prac pożarowo niebezpiecznych” (patrz **załącznik numer 1**).

Rozpoznanie przed przystąpieniem do wykonywania prac remontowych należy do przedstawiciela użytkownika budynku oraz kierownika brygady remontowej.

Zakończenie prac oraz adnotację o dokonanym sprawdzeniu miejsca prowadzenia prac spawalniczych należy odnotować w protokole.

IV. ORGANIZACJA I WARUNKI EWAKUACJI

Sposób sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719), właściciel lub zarządca obiektu przeznaczonego dla ponad 50 osób będących jego stałymi użytkownikami, niezakwalifikowanego do kategorii zagrożenia ludzi ZL IV, powinien co najmniej raz na rok przeprowadzać praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji z całego obiektu.

Właściciel lub zarządca obiektu powiadamia właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej o terminie przeprowadzenia działań, o których mowa powyżej, nie później niż na tydzień przed ich przeprowadzeniem.

Ogólne zasady postępowania podczas ewakuacji.

Pożar w obiekcie, może być zapoczątkowany przez różne źródła zapalenia np. tłący się papieros, palący się kosz z papierem, podczas prowadzenia prac spawalniczych itp. Spalający się materiał wydzielając ciepło, ogrzewa otoczenie, co w korzystnych warunkach akumulacji ciepła, może spowodować zapalenie się materiałów istniejących w sąsiedztwie. W wyniku pożaru powstają produkty spalania. Wydzielające się produkty (gazy popożarowe) podczas pożaru, stanowią poważne niebezpieczeństwo ze względu na ograniczenie widoczności, utrudnianie oddychania spowodowane ich działaniem toksycznym oraz występującym niedoborem tlenu oraz działaniem termiczne (wysoka temperatura mogąca uszkodzić układ oddechowy). Wszystkie te czynniki ograniczają czas ewakuacji i powodują ogromne trudności podczas akcji ratowniczej.

Powstanie nawet niewielkiego pożaru, powoduje często wydzielenie się dużej ilości gazowych produktów spalania w postaci dymu i gazów toksycznych, niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi, a zadymienie dróg ewakuacyjnych bardzo często uniemożliwia opuszczenie strefy zagrożenia.

Z uwagi na zagrożenie, należy przestrzegać ogólnych zasad bezpieczeństwa pożarowego, a w szczególności, w przypadku powstania pożaru :

- podjąć bezzwłocznie niezbędne działania zmierzające do likwidacji zaistniałego zdarzenia tj. podjąć działania ratowniczo-gaśnicze,
- usunąć sąsiadujące bezpośrednio zagrożone elementy palne, wyposażenia wnętrza).
- nie dopuścić do rozwoju pożaru na elementy mogące spowodować zintensyfikowanie spalania i dalsze rozprzestrzenianie się pożaru.

W przypadku powstania pożaru, każdy pracownik zobowiązany jest do szybkiego opuszczenia pomieszczeń i kierowania się najbliższą drogą do wyjść ewakuacyjnych. Na boisku znajduje się (oznakowane na rzucie) miejsce zbiórki uczniów oraz pracowników. Przed opuszczeniem zagrożonej części budynku, wyznaczony pracownik, sprawdza czy w pomieszczeniach biurowych, technicznych i WC, nie znajdują się osoby.

W trakcie ewakuacji, należy liczyć się z występowaniem różnorodnych zagrożeń mogących powodować zagrożenie dla osób zarówno znajdujących się na terenie objętym działaniem jak i dla ratowników.

Panika

Panika jest sumarycznym wyrazem przejawów zaskoczenia, przestraszenia i wrażenia grozy sytuacji oraz obawy o własne życie, a jej skutki są zazwyczaj bardziej groźne niż sam pożar lub wypadek. Szczególnie groźna jest w dużych grupach ludzi. Powoduje ona zachowania nielogiczne, niewłaściwe i niejednokrotnie szkodliwe dla grupy. Jednostka w panicznym lęku, staje się zupełnie bezmyślna, nieopanowana, gwałtowna, nieprzebiegająca w środkach działania wobec osób trzecich, zdolna nawet bić i brutalnie „zabijać” innych na swej drodze, co potwierdzają przypadki zbiorowej paniki.

Zasady prowadzenia ewakuacji z budynku

Wszystkie informacje o stanie alarmowym (zagrożenia, awarie, sabotaż) przekazywane są do dyrekcji ,bądź innej wyznaczonej osoby gdzie są odpowiednio interpretowane i podejmowane właściwe procedury. Każdy z pracowników odpowiada za bezpieczeństwo pożarowe oraz za odpowiednie reagowanie na wszelkie awarie instalacji i urządzeń przeciwpożarowych. Nie może powstać sytuacja, że uszkodzone urządzenie zagrazi realizacji procedur postępowania na wypadek zagrożenia. Pracownicy w razie stwierdzenia, że w budynku powstał pożar i występuje zadymienie, zgłoszono informacje o możliwości wybuchu bomby (lub innego środka), nastąpiło innego rodzaju zagrożenie groźne dla życia i zdrowia ludzi przebywających w budynku, podejmują decyzję o natychmiastowej ewakuacji z budynku.

Każdy z pracowników postępuje zgodnie z przyjętymi zasadami.

- W trakcie prowadzenia ewakuacji, wszystkie przedmioty mogące znaleźć się na drodze ewakuacyjnej należy natychmiast odsunąć na bok, aby zapewnić płynność ruchu ewakuacyjnego.
- Ewakuacja pracowników z poszczególnych pomieszczeń w razie stwierdzenia zagrożenia stanowi zazwyczaj podstawowy warunek zapewnienia życia i zdrowia ludzi narażonych na następstwa obrażeń.
- Osobom poszkodowanym udzielona zostanie pierwsza pomoc przedlekarska przez ratowników medycznych i lekarzy pogotowia ratunkowego.
- Zakłada się, że wszyscy ewakuują się samodzielnie o własnych siłach.

Rozpoczęcie ewakuacji.

W trakcie ewakuacji:

- wyznaczeni pracownicy sprawdzają pomieszczenia, pod kątem przebywania w nich ludzi, (jeżeli nie stanowi to dla nich zagrożenia zdrowia i życia).

-wyznaczeni pracownicy, będą czuwać nad prawidłową ewakuacją i bezpieczeństwem ewakuowanych, nie mogą między innymi dopuścić do przemieszczania się osób w rejony zagrożone.

🚒 Przebieg ewakuacji

W przypadku uzyskania wiadomości o konieczności ewakuacji, każdy uczeń oraz pracownik opuszcza zagrożoną strefę i udaje się na zewnątrz budynku na miejsce zbiórki.

Prowadząc ewakuację należy kierować się kilkoma podstawowymi zasadami:

- podczas ewakuacji skracać maksymalnie drogę ucieczki, aby ograniczyć czas przebywania w dymie.

- należy zwrócić szczególną uwagę na ewakuację z pomieszczeń odległych. W dużym stopniu właściwe jej przeprowadzenie może decydować o życiu i zdrowiu przebywających ludzi w obiekcie.

- trzeba pamiętać, że spalaniu towarzyszyć może duże zadymienie znacznie ograniczające widoczność. Sprawia to, że osoby niezapoznane z topografią budynku będą miały trudności z odnalezieniem drogi ewakuacyjnej.

Dlatego też od personelu wymagać należy dyscypliny oraz znajomości sposobów zachowania się w przypadku zagrożenia.

Pamiętać należy, że do chwili przybycia straży pożarnej za podjęcie właściwych działań oraz przeprowadzenie bezpiecznej ewakuacji odpowiedzialni są współwłaściciele spółki lub osoby ich zastępujące.

Ewakuację prowadzi się przy założeniu, że wszyscy uciekają o własnych siłach. Poruszając się w strefie zadymionej należy przykryć usta i nos wilgotną chusteczką oraz pochylić się ku ziemi, co umożliwi większą widoczność, czystsze i chłodniejsze powietrze do oddychania. Należy unikać przebywania w strefie zadymienia, gdyż dym może zawierać gazy trujące, np. tlenek węgla oraz związki azotu i chloru.

Kierunki ewakuacji narysowane są na rzutach kondygnacji, które stanowią integralną część instrukcji.

V.ZASADY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POWSTANIA POŻARU LUB INNEGO MIEJSCOWEGO ZAGROŻENIA.

1. Alarmowanie służb ratowniczych.

- w przypadku zauważenia pożaru, klęski żywiołowej lub innego zagrożenia należy niezwłocznie ustalić miejsce zagrożenia, drogi jego rozprzestrzeniania, zagrożenia dla życia osób, zwierząt, otaczającego mienia i środowiska
- niezwłocznie powiadomić dyrektora szkoły lub/oraz innych współpracowników wołając (w przypadku pożaru): **ALARM! PALI SIĘ!**
- Jednocześnie zaalarmować telefonicznie straż pożarną (**tel. 998 lub 112**) lub w przypadku innego zagrożenia ludzi, oprócz wezwania konserwatora, dodatkowo powiadomić odpowiednie pogotowie. Alarmując należy podać: co się wydarzyło, nazwę, adres i dojazd do obiektu oraz swoje nazwisko i nr telefonu, z którego się dzwoni
- Nie wolno się rozłączać do czasu potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia. Po ustaniu połączenia odczekać ok. 30 sekund celem ewentualnego potwierdzenia zgłoszenia
- Osoba zgłaszająca o pożarze lub inna wyznaczona (np. woźny) wychodzi na zewnątrz budynku celem wskazania właściwego dojazdu jednostkom ratowniczym
- Ustalić możliwość gaszenia pożaru w zarodku i ewentualnie do momentu przyjazdu jednostek straży pożarnej rozpocząć akcję gaśniczą przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego
- W przypadku zagrożenia dla życia zdrowia lub mienia przystąpić do ewakuacji osób, a następnie mienia zgodnie z przyjętymi zasadami
- Po zakończonej akcji ewakuacyjnej, przed przystąpieniem do gaszenia pożaru należy odłączyć zasilanie elektryczne w budynku
- Usunąć zbędne materiały palne z drogi rozwoju pożaru

2. Kierowanie akcją ratowniczą

- do czasu przybycia jednostek straży pożarnej akcją ratowniczą kieruje dyrektor szkoły lub osoba przez niego wyznaczona (wicedyrektor, a pod jego nieobecność pedagog szkolny). W celu usprawnienia akcji ewakuacyjnej wyznacza się koordynatorów na poszczególnych kondygnacjach:
 - a) na I piętrze – wicedyrektor Alicja Kędra
 - b) na II piętrze- wicedyrektor Beata Słupianek-Fiołka
 - c) na parterze – wicedyrektor Anna Tarnowska
 - d) na kondygnacji podziemnej – Antoni EllwartW momencie przybycia pierwszego zastępu jednostek straży pożarnej dowodzenie akcją przejmuje dowódca przybyłej jednostki. Dotychczasowy KAR (kierujący akcją ratowniczą) przekazuje dowódcy ze straży wszelkie informacje, które mogą być pomocne. Zabiera ze sobą instrukcje bezpieczeństwa pożarowego, pokazuje na rzutach sytuacyjnych miejsca w których doszło do niebezpiecznego zdarzenia, pokazuje miejsce ewentualnego przebywania osób, które nie zdołały się ewakuować oraz przekazuje instrukcje KAR.
- KAR podlegają wszyscy pracownicy i osoby przebywający w obiekcie

3. Ewakuacja Budynku

Decyzję o ewakuacji podejmuje kierujący akcją ratowniczą (KAR) w momencie stwierdzenia, że w budynku:

- a) powstał pożar i występuje zadymienie
 - b) zgłoszono informację o możliwości podłożenia ładunku wybuchowego
 - c) nastąpiło inne zagrożenie dla zdrowia, życia osób przebywających w budynku
- Decyzja o ewakuacji jest podejmowana przez dyrektora Szkoły, a w razie jego nieobecności wyznaczona przez niego osoba. Po przybyciu na miejsce zespołów ratowniczych taką decyzję może podjąć jej dowódca.

Alarm ewakuacyjny ogłaszany jest na terenie Szkoły Podstawowej nr 11 w Wejherowie poprzez 1 ciągły dzwonek przez co najmniej 60 sek., po nim włączany jest sygnał z tuby.

W przypadku zaniku prądu będzie to komunikat głosowy podawany w taki sposób, aby dotarł on do wszystkich osób znajdujących się w budynku. Należy wygłaszać taki komunikat na każdym piętrze każdego segmentu, aby upewnić się iż wszyscy go usłyszeli.

Osobom, które mają kłopoty z poruszaniem się należy zapewnić dodatkową pomoc. W razie konieczności przejścia przez rejon silnego zadymienia poruszamy się w miarę blisko podłogi ponieważ z reguły w tej strefie powietrze będzie czystsze. Budynek szkoły opuszczamy kierując się do przydzielonych planem ewakuacyjnym wyjść. Należy pamiętać iż w przypadku utrudnień na drodze do podstawowego wyjścia ewakuacyjnego, takich jak np. silne zadymienie czy też powstanie zatoru należy rozważyć możliwość skorzystania z innego. Decyzję odnośnie wyboru wyjścia podejmuje nauczyciel danej klasy.

W przypadku podjęcia decyzji o ewakuacji należy w miarę szybko opuścić budynek. Po opuszczeniu budynku wszyscy pracownicy budynku razem z dziećmi zbierają się w wyznaczonym miejscu. **Miejscem zbiórki ewakuacyjnej jest boisko szkolne.** Miejsce oznakowano na planie sytuacyjnym.

Wyznaczyć osoby do pilnowania wyjść ewakuacyjnych, aby nie dopuścić do wchodzenia na teren obiektu osób niepowołanych.

Nauczyciel każdej z klas przekazuje osobie wyznaczonej przez KAR informację o rzeczywistym stanie ilościowym oraz liczbę osób, która powinna znajdować się tego dnia w klasie.

Po ewakuacji osób, **jeżeli nie narazimy się na niebezpieczeństwo**, przystąpić do ewakuacji mienia. Pamiętać należy, iż decyzję odnośnie ewentualnej ewakuacji mienia podejmuje KAR. W pierwszej kolejności należy wynieść rzeczy bezpośrednio narażone na oddziaływanie ognia, zalanie wodą, lub innego rodzaju zniszczenie. Ewakuujemy najpierw rzeczy o niedużych gabarytach, ale cenne lub istotne w jakiś sposób dla funkcjonowania placówki: komputery, dokumenty, pomoce dydaktyczne.

Jeżeli istnieje podejrzenie, że w budynku mogą się jeszcze znajdować jakieś osoby, a sami nie możemy tego sprawdzić, informujemy o tym fakcie dowódcy

przybyłej jednostki ratowniczej.

Osobom poszkodowanym udzielamy pierwszej pomocy przedmedycznej i wzywamy pogotowie ratunkowe (tel. 999).

Po zakończeniu ewakuacji kierownik placówki, po zapoznaniu się z sytuacją, może nakazać powrót do budynku, jeżeli przybyłe na miejsce jednostki ratownicze wyrażą na to zgodę.

Zadania ewakuacyjne dla poszczególnych osób funkcyjnych:

- a) nauczyciele przebywający w salach z uczniami zobowiązani są:
- po otrzymaniu sygnału o ewakuacji natychmiast przerwać wszystkie zajęcia
 - zadbać o zamknięcie wszystkich okien w pomieszczeniu
 - wyłączyć wszystkie urządzenia elektryczne (w tym komputery)
 - opuszczając pomieszczenie, zamknąć drzwi nie na klucz (klucz zostaje w zamku od zewnątrz)
 - sprawdzić, czy wszyscy uczniowie opuścili salę
 - w razie konieczności pomóc przy przeprowadzaniu ewakuacji
 - skierować się z uczniami na miejsce zbiórki ewakuacyjnej
 - oczekiwać na dalsze instrukcje od KAR.

W sytuacji ogłoszenia alarmu podczas przerwy:

- nauczyciele pełniący dyżur wydają polecenie opuszczenia budynku dla uczniów i zebraniu się w miejscu zbiórki, następnie sprawdzają wszystkie pomieszczenia na pilnowanym piętrze, czy wszyscy opuścili obiekt
- pozostali nauczyciele natychmiast kierują się do miejsca zbiórki wraz z dziennikiem i sprawdzają obecność wśród uczniów , następnie zdają meldunek z obecności w poszczególnych klasach kierującemu akcją ratowniczą
- w razie konieczności pomóc przy przeprowadzaniu ewakuacji
- oczekują na dalsze instrukcje od KAR.

- b) pracownicy administracji i kuchni zobowiązani są:
- po otrzymaniu sygnału o ewakuacji natychmiast przerywać wszelkie inne czynności
 - wyłączyć wszystkie urządzenia elektryczne (w tym komputery)
 - wygasić wszystkie urządzenia gazowe (kuchnia)
 - sprawdzić, czy w toaletach nie ma innych osób
 - w razie konieczności pomóc przy przeprowadzaniu ewakuacji
 - oczekiwać na dalsze instrukcje od KAR.

4. Przydział zadań związanych z ewakuacją budynku

1. Ogłoszenie alarmu za pomocą dzwonka – **pracownik sekretariatu, a w razie nieobecności inny pracownik administracji**. Włączenie sygnału tuby po dzwonku i przejście z tubą wzdłuż korytarza na parterze – **nauczyciele biblioteki (lub pracownik administracji lub pracownik księgowości)**.
2. Otwarcie drzwi oraz bram prowadzących na zielone boisko – **osoba pełniąca dyżur przy drzwiach wejściowych**.

4. Sprawdzenie, czy wszyscy opuścili poszczególne kondygnacje:
- II piętro – wicedyrektor Beata Słupianek-Fiołka
 - I piętro – wicedyrektor Alicja Kędra
 - parter – wicedyrektor Anna Tarnowska
 - piwnica – Antoni Ellwart

W sytuacji alarmu próbnego kierujemy się do wyjść na dziedziniec zgodnie z kierunkiem ewakuacji.

W sytuacji prawdziwego zagrożenia należy kierować się do najbliższego wyjścia.

DROGI EWAKUACYJNE:

SALA GIMNASTYCZNA – drzwi ewakuacyjne przy sali gimnastycznej

SZATNIA – główne drzwi wejściowe

Stołówka – drzwi kuchenne przez zmywalnię

MAŁA SALA GIMNASTYCZNA, - lewe drzwi prowadzące na dziedziniec

PARTER – prawe drzwi prowadzące na dziedziniec - sale 10,11, 13,14,15 i świetlica

lewe drzwi prowadzące na dziedziniec – sale 22, 23,24,24, biblioteka, sekretariat, gabinet dyrektora, księgowość

I PIĘTRO – prawe drzwi prowadzące na dziedziniec – sale 56,57,58,59, 54, 53

lewe drzwi prowadzące na dziedziniec – sale 63, 64,65,66, 47,48,52 gabinet wicedyrektora, pokój nauczycielski

Pracownicy z kuchni i kotłowni wychodzą najbliższym wyjściem

VI. ORGANIZACJA SZKOLEŃ Z ZAKRESU OCHRONY PPOŻ.

Przeszkolenie w zakresie ochrony przeciwpożarowej powinna odbyć każda osoba nowozatrudniona. Ponadto nie rzadziej niż raz na pięć lat należy zorganizować szkolenie okresowe.

Tematy szkolenia określono w **załączniku nr 2**, przykładowy druk oświadczenia o przeszkoleniu przedstawiono w **załączniku nr 3**.

Szkolenie powinna przeprowadzić osoba posiadająca kwalifikacje określone w *art. 4 ust. 2b Ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (t.j. Dz. U. z 2016r. Nr 191, 298)*, tj. wykonujące czynności wyłącznie w zakresie wynikającym z ust. 1, powinny posiadać co najmniej wykształcenie średnie i uprawnienia inspektora ochrony przeciwpożarowej lub kwalifikacje do wykonywania zawodu technik pożarnictwa.

1. Każdy pracownik, również zatrudniony czasowo, powinien zapoznać się z treścią niniejszej instrukcji.
2. Wszyscy pracownicy powinni być przeszkoleni w zakresie podstawowym, który obejmuje znajomość przepisów o ochronie przeciwpożarowej, umiejętność obsługi sprzętu gaśniczego oraz alarmowania straży pożarnej.
3. Szkolenie powinno obejmować zagadnienia z dziedziny prowadzenia ewakuacji oraz psychologii zachowania się tłumu.
4. Prezes zarządu może zarządzić w dowolnym czasie powtórzenie szkolenia przeciwpożarowego.
5. Elementem szkolenia może być przeprowadzenie próbnej ewakuacji.

VII.WYKAZ TELEFONÓW ALARMOWYCH.

TELEFON ALARMOWY 112	
	998
	997
	999
	986
POGOTOWIE	
GAZOWE	992
WODOCIĄGOWE	994
CIEPŁOWNICZE	993
ENERGETYCZNE	991
DŹWIGOWE	
DROGOWE	

**ZAŁĄCZNIK NUMER 1 – zezwolenie na podjęcie prac niebezpiecznych
pożarowo.**

ZEZWOLENIE

**NA PRZEPROWADZENIE PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH
(spawanie, cięcie, lutowanie, podgrzewanie)**

1. Miejsce pracy (nazwa pomieszczenia).....
 2. Rodzaj prac.....
 3. Wykonawca.....
 4. Czas pracy (data).....(w godzinach od - do).....
 5. Nazwiska i imiona osób odpowiedzialnych za przeprowadzenie prac:
 - za przygotowanie pracy.....podpis.....
 - nadzór nad pracami.....podpis.....
 - wyłączenie spod napięcia.....podpis.....
 6. Zezwalam na rozpoczęcie robót.....
 7. Pracę zakończono (data).....(godzina).....
 8. Miejsce pracy sprawdził.....
 9. Miejsce pracy sprawdzono powtórnie (data).....(godzina).....
Czytelny podpis sprawdzającego.....
- UWAGI.....
.....
.....

ZAŁĄCZNIK NUMER 2. Przykładowe tematy szkolenia w zakresie ochrony przeciwpożarowej

Przykładowe tematy szkolenia przeciwpożarowego w zakresie podstawowym.

L.p.	Temat zajęć	Liczba godzin
	Zadania i obowiązki pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej	1,5
	Najczęstsze przyczyny powstania i rozprzestrzeniania się pożaru	0,7
	Zasady zapobiegania możliwości powstania pożaru i jego rozprzestrzeniania	0,7
	Zasady alarmowania i powiadamiania służb ratowniczych w przypadku wystąpienia pożaru lub innego miejscowego zagrożenia	0,6
	Organizacja i sposoby ogłaszania alarmu o pożarze i ewakuacji w obiekcie	0,8
	Podstawowe zasady prowadzenia akcji gaśniczej i ewakuacji do czasu przybycia straży pożarnej	1,0
	Budowa i zasada działania gaśnic i hydrantów oraz zasady ich użycia	0,7
	Razem	6,0

Szkolenie w wyżej wymienionym zakresie powinna przeprowadzić osoba posiadająca odpowiednie kwalifikacje (określone w rozdziale 6 instrukcji).

ZAŁĄCZNIK NUMER 3. Druk - oświadczenie o odbyciu szkolenia w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

.....
(Pieczęć nagłówkowa)

.....
(Nazwisko i imię)

.....
(Stanowisko)

OŚWIADCZENIE

Niniejszym oświadczam, że zostałem(am) zaznajomiony(a) z obowiązkami, zadaniami w zakresie przestrzegania przepisów przeciwpożarowych oraz Instrukcją bezpieczeństwa pożarowego i zobowiązuję się do ich ścisłego przestrzegania.

Szkolenie obejmowała następujące tematy:

L.p.	Temat zajęć	Liczba godzin
1.	Zadania i obowiązki pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej	1,5
2.	Najczęstsze przyczyny powstania i rozprzestrzeniania się pożaru	0,7
3.	Zasady zapobiegania możliwości powstania pożaru i jego rozprzestrzeniania	0,7
4.	Zasady alarmowania i powiadamiania służb ratowniczych w przypadku wystąpienia pożaru lub innego miejscowego zagrożenia	0,6
5.	Organizacja i sposoby ogłaszania alarmu o pożarze i ewakuacji w obiekcie	0,8
6.	Podstawowe zasady prowadzenia akcji gaśniczej i ewakuacji do czasu przybycia straży pożarnej	1,0
7.	Budowa i zasada działania gaśnic i hydrantów oraz zasady ich użycia	0,7
	Razem	6,0

.....
PODPIS OSOBY SZKOLĄCEJ

.....
PODPIS PRACOWNIKA

UWAGA!!! Oświadczenie należy wpiąć do akt osobowych pracownika.

ZAŁĄCZNIK NUMER 5. Historia aktualizacji Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego

Na podstawie § 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719), instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna być poddawana okresowej aktualizacji, **co najmniej raz na dwa lata**, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

Lp.	Imię i Nazwisko osoby dokonującej aktualizacji	Data aktualizacji	Zakres przeprowadzonej aktualizacji
1.	inż. Mateusz Krajewski Inżynier Pożarnictwa nr uprawnień SGSP 9182/2014	08.03.2022r.	1. Aktualizacja dokumentu i analiza pod kątem aktualnych przepisów ochrony przeciwpożarowej. 2. Sporządzenie procedury ewakuacji osób z niepełnosprawnościami z budynku Szkoły Podstawowej nr 11 w Wejherowie
2.			
3.			
4.			

**ZAŁĄCZNIK NUMER 6. Załącznik do Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego
Procedura ewakuacji osób z niepełnosprawnościami z budynku**

Wioleta Podolska

DYREKTOR
Szkoły Podstawowej Nr 11
w Wejherowie

Wioleta Podolska
mgr Wioleta Podolska

**Załącznik do Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego
Procedura ewakuacji osób z niepełnosprawnościami z budynku
Szkoły Podstawowej nr 11
Osiedle Kaszubskie 27 w Wejherowie**

OPRACOWAŁ

INŻYNIER POŻARNICTWA
Nr uprawnień SGSP nr 9182/2010

Mateusz Krajewski
Mateusz Krajewski

Marzec 2022

1. Cel procedury

Celem wprowadzenia procedury jest zapewnienie sprawnego przygotowania i przeprowadzenia bezpiecznej ewakuacji osób o ograniczonej zdolności poruszających się w budynku Szkoły Podstawowej nr 11 Osiedle Kaszubskie 27 w Wejherowie w czasie sytuacji zagrożenia. Dokument wskazuje problemy jakie mogą wystąpić podczas ewakuacji osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Podejmując działania profilaktyczne oraz operacyjne asystenci ewakuacji i inne osoby dążą do zapewnienia bezpieczeństwa osobom niepełnosprawnym znajdującym się na terenie obiektu.

2. Podstawy uruchomienia procedury

Zgodnie z uchwałą Rady Ministrów nr 102/2018 z dnia 17 lipca 2018 r., zarządca obiektu ma obowiązek zapewnić bezpieczne warunki korzystania z budynków dla osób niepełnosprawnych.

Szkoła Podstawowa nr 11 w Wejherowie w czasie funkcjonowania musi spełniać ciągłą gotowość do podjęcia działań związanych z ewakuacją osób niepełnosprawnych. W tym celu należy monitorować ilość osób niepełnosprawnych przebywających na terenie budynku oraz planować niezbędne działania konieczne podczas ewakuacji. W sytuacjach, gdy warunki techniczne obiektu mogą uniemożliwić lub znacząco wydłużyć czas samodzielnej ewakuacji osoby niepełnosprawnej należy przygotować Indywidualny Plan EWAKUACJI (IKE).

Wobec uczniów, podopiecznych i innych osób z ograniczoną zdolnością poruszania przebywających okresowo lub stale w Szkoły Podstawowej nr 11 w Wejherowie powinno się podjąć działania uświadamiające i szkoleniowe na początku każdego roku szkolnego. Ponadto personel Szkoły Podstawowej odpowiedzialny za danego ucznia, podopiecznego lub inną osobę z ograniczoną zdolnością poruszania upewnia się, iż warunki bezpiecznej ewakuacji zostały sprawdzone lub zaplanowano IKE.

Sytuacje, w których należy uruchomić procedurę to zdarzenia stwarzające niebezpieczeństwo dla osób przebywających w budynku Szkoły Podstawowej nr 11 w Wejherowie.

Wśród nich można wymienić między innymi:

- Pożar: ogłoszenie ewakuacji w sytuacji braku możliwości ugaszenia pożaru podręcznymi środkami gaśniczymi,
- Zamach o charakterze terrorystycznym: otrzymanie informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego lub innego niebezpiecznego dla ludzi środka np.: substancji chemicznej, przejęcie budynku przez uzbrojoną osobę/osoby,
- Zagrożenie NSCH: zagrożenie ze strony uwolnienia niebezpiecznych środków chemicznych,
- Zagrożenie katastrofą budowlaną,
- Zagrożenie wybuchem gazu spowodowane awarią instalacji gazowej,
- Inne.

3. Osoby objęte procedurą

Procedura dotyczy osób o ograniczonej zdolności poruszania oraz ich opiekunów, a także asystentów ewakuacji. Wśród pracowników obsługi oraz nauczycieli Szkoły Podstawowej nr 11 w Wejherowie wyznaczono asystentów ewakuacji, których zadaniem jest zapewnienie bezpiecznych warunków ewakuacji osobom o ograniczonej zdolności poruszania.

3.1. Asystenci ewakuacji

Należy wyznaczyć grupę asystentów dla osób z niepełnosprawnością: ma to na celu uniknięcie sytuacji, w której podczas wystąpienia zagrożenia osoba funkcyjna przebywa na urlopie / zwolnieniu lekarskim / znajduje się poza budynkiem.

W przypadku konieczności ewakuacji w trakcie zajęć lekcyjnych obecny nauczyciel wspomagający przejmuje funkcję asystenta ewakuacji

ASYSTENCI EWAKUACJI			
LP.	Imię i nazwisko	Telefon	Uwagi
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			

3.2. Osoby o ograniczonej zdolności poruszania

Osoby z niepełnosprawnością narządu ruchu:

- osoby niepełnosprawne ruchowo w ograniczonym zakresie poruszające się na wózku inwalidzkim, o kulach, z protezami nóg, rąk,
- niepełnosprawność ruchowa występuje w wielu różnych formach - może dotyczyć całego ciała lub poszczególnych jego części (rąk, nóg, kręgosłupa),
- sprawność fizyczna ograniczona,
- utrudniony lub całkowity brak możliwości samodzielnego poruszania się,
- konieczność przenoszenia na rękach lub stosowania wózków i noszy podczas transportu,

- konieczność doboru dróg ewakuacji, dostępnych np. dla wózków,
- lęk przed pośpieszonym i nie zawsze wykonywanym konwencjonalnymi metodami transportem,
- często znaczna waga osób,
- pełny i stały kontakt z otoczeniem za pomocą wszystkich receptorów,
- brak utrudnień w komunikowaniu się z ratownikiem, możliwy kontakt wzrokowy i głosowy,
- konieczna pomoc ratowników podczas ewakuacji.

Osoby z niepełnosprawnością wzroku:

- sprawność fizyczna i umysłowa, możliwy kontakt głosowy,
- nigdy nie widziały ognia, pogorzeliska, sprzętu ratowniczego,
- brak reakcji na wizualne efekty towarzyszące katastrofom,
- brak reakcji ochronnych na zagrożenia niesłyszalne i bezwonne,
- brak reakcji na napisy i znaki ostrzegawcze,
- niemożność poruszania się bez przewodnika w terenie nieznanym lub znanym, lecz o zmienionej charakterystyce,
- stres i panika po wyczuciu za pomocą dotyku,
- chęć ewakuacji trasą dobrze sobie znaną, bez względu na jej dostępność,
- ufność w stosunku do osób widzących i dokładne wykonywanie ich poleceń głosowych,
- dotyk, słuch, węch i smak kompensują brak wzroku, również przy rozpoznawaniu zagrożeń,
- konieczna pomoc ratowników podczas ewakuacji.

Osoby z niepełnosprawnością słuchu:

- niemożność zbiorowego informowania o zagrożeniu za pomocą syren, głośników, odbiorników RTV, a także osób niosących pomoc,
- konieczność rozmów migowych i czytania z ust - prowadzonych prawie indywidualnie,
- niezajomość języka migowego wśród większości społeczeństwa, a także wśród ratowników, co np. utrudnia przekazywanie informacji o obecności innych zagrożeń,
- niemożność lub kłopoty w uzyskaniu informacji o stanie zdrowia,
- utrudniony lub wręcz niemożliwy kontakt w ciemności i zadymieniu,
- sprawność fizyczna umożliwia samodzielne poruszanie się oraz samodzielne wykonywanie zalecanych i zademonstrowanych czynności,
- wyostrome receptory wzroku, węchu i dotyku kompensują brak słuchu,
- konieczna pomoc ratowników podczas ewakuacji.

Osoby z niepełnosprawnością intelektualną:

- zaburzenia polegają na utracie umiejętności odpowiedniej reakcji na bodźce,
- osoby z zaburzeniami psychicznymi mają różne osobowości i różne sposoby radzenia sobie ze swoją niepełnosprawnością,
- kłopoty ze zrozumieniem i z przyswajaniem poleceń przekazywanych szybko, głośno, niezrozumiale i tonem rozkazującym,
- agresja wobec otoczenia, osób i przedmiotów,
- brak tolerancji w stosunku do osób nieznanymi, obcych,
- tendencja do ciągłego powtarzania tych samych czynności, zwłaszcza w sytuacjach pobudzenia emocjonalnego,
- niezwykła ciekawość i chęć uczestniczenia w nowych sytuacjach, co może prowadzić do wchodzenia w strefę bezpośredniego zagrożenia ich zdrowia i życia,
- barykadowanie pomieszczeń, krycie się, używanie siły fizycznej,
- chwilowe zaniki świadomości, podczas których w żaden sposób nie można nawiązać kontaktu z chorym,
- często znaczna waga i niedołążność,

- normalna sprawność fizyczna umożliwia wykonywanie czynności ewakuacyjnych,
- stosunkowo duże posłuszeństwo wobec poleceń znanego opiekuna, wychowawcy, członka rodziny,
- możliwość wykorzystania znajomości, przyzwyczajzeń i upodobań poszczególnych chorych przy wykonywaniu czynności ewakuacyjnych,
- stosunkowo chętnie podchwytingają czynności wykonywane przez innych lub przywódcę grupy.

4. Wytyczne dotyczące ewakuacji osób o ograniczonej zdolności poruszania

4.1. Osoby z niepełnosprawnością intelektualną

4.1.1. Drogi ewakuacyjne

W przypadku osób z niepełnosprawnościami intelektualnymi nie istnieją specjalne wymagania dotyczące technicznego dostosowania drogi ewakuacji. Konieczne jest jednak zweryfikowanie zdolności tej osoby w odnajdywaniu i korzystaniu z drogi ewakuacyjnej.

4.1.2. Alarmowanie

Osoby z niepełnosprawnością intelektualną są w stanie usłyszeć standardowe alarmy i zapowiedzi głosowe oraz zobaczyć aktywowane wizualne urządzenia powiadamiające, które ostrzegają o niebezpieczeństwie i konieczności ewakuacji. Jednak wszystkie standardowe systemy informowania o konieczności ewakuacji z budynku wymagają od użytkownika zdolności zrozumienia i przetwarzania informacji. Niepełnosprawność intelektualna znacznie lub całkowicie ogranicza możliwość samodzielnego opuszczenia strefy zagrożenia. Jeżeli osoba nie rozumie i nie rozpoznaje zagrożenia konieczne jest opracowanie indywidualnego planu pomocy.

Ułatwienia dla osób z niepełnosprawnościami intelektualnymi, które zastosowano w Szkole Podstawowej nr 11 w Wejherowie to :

- stworzona i udostępniona obrazkowa instrukcja ewakuacyjna (pkt. 4.1.4.),
- wyznaczenie asystenta/ów poprzez zastosowanie indywidualnego planu ewakuacji (pkt. 5)
- planowany zakup materaca ewakuacyjnego.

4.1.3. Działania asystenta

1. Upewnij się, że nic nie zagraża Twojemu bezpieczeństwu.
2. Odszukaj osobę którą masz wspierać w ewakuacji, informuj o swoich działaniach osobę dowodzącą akcją ratowniczą.
3. Po odnalezieniu osoby wymagającej wsparcia, skomunikuj się z nią, ustalcie plan działania – w oparciu o IPE i bieżącą sytuację.
4. Jeśli do wsparcia potrzebne są jeszcze inne osoby, skontaktuj się z nimi i włącz je w działania.
5. Jeśli wszystkie osoby wyznaczone do wsparcia pojawiły się zgodnie z planem, realizujcie założony scenariusz zgodny z IPE, bez angażowania dodatkowych osób jeśli nie jest to konieczne.

6. Osoba z niepełnosprawnością intelektualną może być zagubiona, nie znać bezpiecznej drogi ewakuacji.
7. Osoba z niepełnosprawnością intelektualną może potrzebować wsparcia w sprawnym opuszczeniu obiektu i wskazaniu bezpiecznej drogi ewakuacyjnej.
8. Ustal najdogodniejszą formę wsparcia (np. zaproponuj swój łokieć lub ramię) i kieruj się w stronę bezpiecznej drogi ewakuacyjnej.
9. Bądź w stałym kontakcie dotykowym i fonicznym, komunikuj co się dzieje.
10. Dbaj o jasne, uspokajające komunikaty.

4.1.4. Obrazkowa instrukcja ewakuacji

1. Jeśli usłyszysz alarm

2. Zostaw wszystko i kieruj się za strzałkami

3. Do wyjścia

4. Nie korzystaj z windy

5. Idź po schodach

6. Poczekaj na pomoc /
Nie czekaj na pomoc

7. Gdy wyjdiesz z budynku, odszukaj znajomego pracownika i powiedz mu, że jesteś bezpieczny

4.2. Osoby z niepełnosprawnością wzroku

4.2.1. Drogi ewakuacyjne

Drogi ewakuacyjne powinny zostać oznaczone dotykowymi oznaczeniami, wskazującymi kierunek opuszczenia budynku. Znaki powinny zostać umieszczone na wysokości umożliwiającej ich łatwe odnalezienie (wysokość montażu 1,40-1,60 m nad powierzchnią podłogi dla znaków naściennych, bezpośrednio nad klamką w wypadku znaków umieszczanych na drzwiach oraz na poręczach schodów w przypadku budynków wielokondygnacyjnych). Zalecanym rozwiązaniem ułatwiającym ewakuację osób z niepełnosprawnościami wzroku jest wyposażenie placówki w dotykowe plany ewakuacyjne.

W budynku Szkoły Podstawowej nr 11 w Wejherowie nie zastosowano dodatkowych oznaczeń - w tym przypadku konieczne jest zastosowanie indywidualnego planu ewakuacji (IKE).

4.2.2. Alarmowanie

W przypadku użytkowników z niepełnosprawnością wzroku nie występuje potrzeba wprowadzania dodatkowego systemu powiadamiania o zagrożeniu. Użytkownik jest w stanie

usłyszeć standardowy alarm, komunikaty głosowe nadawane przez system ostrzegające o zagrożeniu i wydające polecenia ewakuacji z budynku.

4.2.3. Działania asystenta

1. Upewnij się, że nic nie zagraża Twojemu bezpieczeństwu.
2. Odszukaj osobę którą masz wspierać w ewakuacji, informuj o swoich działaniach osobę dowodzącą akcją ratowniczą.
3. Po odnalezieniu osoby wymagającej wsparcia, skomunikuj się z nią, ustalcie plan działania – w oparciu o IPE, i bieżącą sytuację.
4. Jeśli do wsparcia potrzebne są jeszcze inne osoby, skontaktuj się z nimi i włącz je w działania.
5. Osoba z niepełnosprawnością wzroku może potrzebować wsparcia w sprawnym opuszczeniu obiektu i wskazaniu bezpiecznej drogi ewakuacyjnej.
6. Ustal najdogodniejszą formę wsparcia (np. zaproponuj swój łokieć lub ramię) i kieruj się w stronę bezpiecznej drogi ewakuacyjnej.
7. Bądź w stałym kontakcie dotykowym i fonicznym, komunikuj co się dzieje.
8. Dbaj o jasne, uspokajające komunikaty.
9. Jeśli wszystkie osoby wyznaczone do wsparcia pojawiły się zgodnie z planem, realizujcie założony scenariusz zgodny z IPE, bez angażowania dodatkowych osób jeśli nie jest to konieczne.
10. Osoba z niepełnosprawnością wzroku może być zagubiona, nie znać bezpiecznej drogi ewakuacji.

4.3. Osoby z niepełnosprawnością słuchu

4.3.1. Drogi ewakuacyjne

W przypadku osób z niepełnosprawnościami słuchu nie występują specjalne wymagania dotyczące drogi ewakuacyjnej. Po powiadomieniu za pomocą systemu wizualnego, osoby z tym rodzajem niepełnosprawności mogą korzystać ze wszystkich standardowych dróg i wyjść ewakuacyjnych.

4.3.2. Alarmowanie

Osoby z niepełnosprawnością słuchu nie zareagują na standardowy, dźwiękowy alarm pożarowy. W budynku Szkoły Podstawowej nr 11 w Wejherowie nie zainstalowano wizualnego systemu alarmującego w postaci świetlno-akustycznych sygnalizatorów. Niezwykle ważne jest, aby osoby niesłyszące i niedosłyszące miały świadomość, że w budynku w którym przebywają nie istnieje wizualny system powiadamiania alarmowego. Planując IPE należy przeanalizować sposób alarmowania osób z niepełnosprawnością słuchu.

4.3.3. Działania asystenta

1. Upewnij się, że nic nie zagraża Twojemu bezpieczeństwu.

2. Odszukaj osobę którą masz wspierać w ewakuacji, informuj o swoich działaniach osobę dowodzącą akcją ratowniczą.
3. Po odnalezieniu osoby wymagającej wsparcia, skomunikuj się z nią, ustalcie plan działania – w oparciu o IPE, i bieżącą sytuację.
4. Jeśli do wsparcia potrzebne są jeszcze inne osoby, skontaktuj się z nimi i włącz je w działania.
5. Jeśli wszystkie osoby wyznaczone do wsparcia pojawiły się zgodnie z planem, realizujcie założony scenariusz zgodny z IPE, bez angażowania dodatkowych osób jeśli nie jest to konieczne.
6. Osoba z niepełnosprawnością słuchu może być zagubiona, nie słyszeć alarmu/komunikatów o konieczności ewakuacji.
7. Osoba z niepełnosprawnością słuchu może potrzebować wsparcia w sprawnym opuszczeniu obiektu i wskazaniu bezpiecznej drogi ewakuacyjnej.

4.4. Osoby z niepełnosprawnością narządu ruchu

4.4.1. Drogi ewakuacyjne

Główne ciągi ewakuacyjne prowadzące z poziomu powyżej parteru nie spełniają warunków umożliwiających samodzielną ewakuację osób z niepełnosprawnością narządu ruchu. W czasie alarmu pożarowego dźwigi osobowe zjeżdżają na poziom ewakuacyjny (parter) i są niedostępne do użytku.

Uwzględniając informacje zawarte w formularzu „indywidualny plan ewakuacji” należy wyznaczyć alternatywną drogę ewakuacyjną i metody przeprowadzania ewakuacji.

Głównym wyzwaniem w przypadku ewakuacji osób z niepełnosprawnościami jest ich bezpieczne przetransportowanie z wyższych kondygnacji (każda kondygnacja poza parterem) do punktu zbiórki. Ewakuację osób z niepełnosprawnością ruchu (a także wszystkich osób, które nie mogą samodzielnie i szybko poruszać się po schodach) należy prowadzić z użyciem specjalistycznego sprzętu. Budynek Szkoły Podstawowej nr 11 w Wejherowie nie został wyposażony w materace ewakuacyjne. Kierownictwo instytucji powinno ująć w planie wydatków doposażenie w materac ewakuacyjny.

Niedopuszczalna jest próba transportu osoby poruszającej się na wózku z jego pomocą: istnieje zbyt duże ryzyko zarówno dla ratownika niezawodowego, jak i dla osoby niezdolnej do ruchu (uraz pleców, utrata kontroli nad wózkiem i osobą na nim, potknięcie się, upadek itp.).

4.4.2. Alarmowanie

Nie występuje konieczność specjalnego dostosowania systemów powiadamiania alarmowego. Osoby z niepełnosprawnością ruchową mogą usłyszeć standardowe alarmy i zapowiedzi, które ostrzegają o niebezpieczeństwie i konieczności ewakuacji.

4.4.3. Działania asystenta

1. Upewnij się, że nic nie zagraża Twojemu bezpieczeństwu.

2. Odszukaj osobę którą masz wspierać w ewakuacji, informuj o swoich działaniach osobę dowodzącą akcją ratowniczą.
3. Po odszukaniu osoby wymagającej wsparcia, skomunikuj się z nią, ustalcie plan działania – w oparciu o IPE, i bieżącą sytuację.
4. Jeśli do wsparcia potrzebne są jeszcze inne osoby, skontaktuj się z nimi i włącz je w działania.
5. Jeśli wszystkie osoby wyznaczone do wsparcia pojawiły się zgodnie z planem, realizujcie założony scenariusz zgodny z IPE, bez angażowania dodatkowych osób jeśli nie jest to konieczne.
6. Odszukanie wózka/krzesła/materaca ewakuacyjnego i realizacja transferu (z wózka na sprzęt ewakuacyjny), w miejscu nie blokującym innym osobom ciągu komunikacyjnego.
7. W zależności od IPE i bieżącej sytuacji - asysta w transferze może się odbywać albo wyłącznie poprzez asekurację, przytrzymanie, stabilizację sprzętu ewakuacyjnego, albo przez transfer przód/tył (zalecany), albo poprzez transfer bok/bok.
8. W przypadku gdy osoba ewakuowana nie wymaga przeniesienia, a wyłącznie asysty podczas przesiadania:
 - przygotuj materac ewakuacyjny postępując zgodnie z instrukcją obsługi i wcześniejszymi szkoleniami,
 - ustaw materac ewakuacyjny w sposób umożliwiający najdogodniejszą przesiadkę (osoba przesiadająca się samodzielnie, w większości przypadków będzie w stanie określić najdogodniejszą pozycję transferu).
9. W przypadku gdy osoba ewakuowana wymaga przeniesienia:
 - przygotuj do użytku materac ewakuacyjny postępując zgodnie z instrukcją obsługi i wcześniejszymi szkoleniami,
 - ustaw materac ewakuacyjny równolegle do wózka z którego ma nastąpić transfer,
 - komunikując się w obrębie wszystkich osób biorących udział w działaniach, jedna osoba asystująca ustawia się z przodu osoby transferowanej, druga z tyłu,
 - osoba stojąca z przodu chwyta osobę ewakuowaną pod kolana,
 - osoba stojąca z tyłu chwyta osobę ewakuowaną za nadgarstki, przekładając swoje ręce pod pachami osoby ewakuowanej,
 - na umówiony sygnał, następuje uniesienie i transfer jednym, płynnym ruchem.
10. Upewnij się, że osoba ewakuowana zajęła właściwą pozycję na materacu ewakuacyjnym i jest bezpiecznie zapięta pasami (jeśli może zrobić to sama, pozwól jej na to).
11. Rozpocznijcie transfer zgodnie z kierunkiem ewakuacji.
12. Po dotarciu do schodów, osoba wyższa/silniejsza/ zajmuje pozycję z tyłu materaca, druga osoba asekuje z przodu.
13. Ewakuacja powinna nastąpić zgodnie z instrukcją sprzętu ewakuacyjnego i wcześniejszymi szkoleniami.
14. Po dotarciu na poziom zero, należy opuścić obiekt i szybko umożliwić opuszczenie materaca ewakuacyjnego.

4.4.4. Ewakuacja przy użyciu materaca ewakuacyjnego

W przypadku transferu z wózka (aktywnego, ortopedycznego, elektrycznego) na materac ewakuacyjny, konieczna jest efektywna współpraca wszystkich zaangażowanych osób. Bardzo ważne jest, aby traktować taką osobę podmiotowo, a nie przedmiotowo i komunikować się z nią. Zaleca się, by w procesie transferu uczestniczyły minimum dwie osoby (nie licząc osoby ewakuowanej).

Podczas transferu zalecana jest technika przód/tył. Jedna osoba ustawia się z przodu i chwyta osobę ewakuowaną pod kolanami (obiema rękami) – rys. 1., druga osoba ustawia się z tyłu, za plecami osoby ewakuowanej i chwyta ją za nadgarstki przekładając swoje ręce pod jej pachami – rys. 2. Na umówiony sygnał następuje podniesienie do góry i przeniesienie na ustawiony materac ewakuacyjny rys. 3.. Po przeniesieniu osobę transportowaną zabezpieczamy pasami. Miejsca przechowywania materaców ewakuacyjnych oznakowane są na planie ewakuacyjnym. Transport do punktu zbiórki na materacu ewakuacyjnym należy przeprowadzić w sposób skoordynowany i w ciągłym kontakcie z osobą ewakuowaną rys. 4.

5. Indywidualny plan ewakuacji (IPE)

5.1. Zastosowanie

Indywidualny plan ewakuacji opracowywany jest dla osób niepełnosprawnych, które podczas ewakuacji z obiektu nie będą mogły samodzielnie opuścić budynku Szkoły Podstawowej nr 11 w Wejherowie lub czas ich samodzielnej ewakuacji będzie znacząco wydłużony. Osoby z ograniczoną zdolnością poruszania będące stałymi użytkownikami obiektu powinny zostać indywidualnie powiadomione i przeszkolone z zakresu ewakuacji na początku każdego roku szkolnego. Osoby nie będące stałymi użytkownikami powinny zostać zapoznane przez Kierownika ewakuacji z treścią Procedury ewakuacji osób z niepełnosprawnościami na terenie Szkoły Podstawowej nr 11 w Wejherowie.

W celu zdiagnozowania potrzeb osoby, której należy udzielić pomocy w ewakuacji z budynku konieczne jest przygotowanie personalnego planu ewakuacyjnego. Załączony formularz we wskazanych miejscach wypełnia osoba wymagająca asysty lub opiekun. Asystent jest zobowiązany do gruntownego sprawdzenia tras ewakuacji oraz przeprowadzenia ćwiczeń wraz ze swoim podopiecznym.

5.2. Formularz

DANE OSOBOWE			
<i>(wypełnia osoba o ograniczonej zdolności poruszania lub opiekun)</i>			
Imię i nazwisko:		Imię i nazwisko opiekuna:	
Piętro:		Najczęstsza lokalizacja:	
Telefon kontaktowy:		Adres e-mail:	

SYSTEMY ALARMOWE			
<i>(wypełnia osoba o ograniczonej zdolności poruszania lub opiekun)</i>			
	TAK	NIE	UWAGI
Czy w budynku istnieje system powiadamiania:			
dźwiękowy	X		
z użyciem systemu pętli indukcyjnej		X	
światlny	X		
wibracyjny		X	
Czy jest on odpowiedni dla użytkownika?			
Czy użytkownik zna rodzaje systemów alarmowych i rozumie ich znaczenie?			

WYJŚCIA EWAKUACYJNE			
<i>(wypełnia osoba o ograniczonej zdolności poruszania lub opiekun po zapoznaniu się z planem ewakuacyjnym)</i>			
	TAK	NIE	UWAGI
Czy w budynku znajduje się wyjście ewakuacyjne z którego można samodzielnie skorzystać biorąc pod uwagę niepełnosprawność osoby zwiedzającej?			
Ile takich wyjść ma budynek?			
Gdzie one się znajdują?			
Gdzie znajdują się punkt zbiórki?			

Czy osoba z niepełnosprawnością może sama się do niego dostać?			
Czy droga ewakuacyjna jest wyraźnie oznaczona:			
dla osoby z niepełnosprawnością wzroku?			
dla osoby z niepełnosprawnością słuchu?			
dla osoby z niepełnosprawnością intelektualną?			
dla osoby z niepełnosprawnością ruchową?			
Jeżeli schody ewakuacyjne prowadzą bezpośrednio poza budynek to czy:			
są oznaczone kontrastowo?			
są oznaczone dotykowo?			
są oznaczone dźwiękowo?			
Czy występują zewnętrzne schody ewakuacyjne?			

TYP POTRZEBNEJ ASYSTY			
<i>(wypełnia osoba o ograniczonej zdolności poruszania lub opiekun)</i>			
	TAK	NIE	UWAGI
Czy Twój asystent potrzebuje specjalnego szkolenia (np szkolenie z transferowania osoby poruszającej na wózku)?			
Czy posiadasz zwierzę asystujące?			
Czy omówiono z asystentami sposób postępowania ze zwierzęciem asystującym?			
Jakiego typu asysty potrzebujesz:			
Pomoc przy transporcie osoby z niepełnosprawnością ruchu			

*Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego dla Szkoła Podstawowa nr 11
– Osiedle Kaszubskie w Wejherowie*

Pomoc przy przemieszczaniu się osoby z niepełnosprawnością wzroku po budynku w czasie ewakuacji			
Asekuracja przy przemieszczaniu się osoby z niepełnosprawnością intelektualną			
Gdzie asystent spotyka się z osobą potrzebującą pomocy?			
W jaki sposób osoba potrzebująca pomocy powiadamia asystenta?			
Ilu asystentów potrzebujesz?			
W jaki sposób skontaktujesz się ze swoim/i asystentem/ami?			
WYZNACZENI ASYSTENCI			
<i>(wypełnia pracownik Szkoły Podstawowej nr 11 w Wejherowie)</i>			
Lp.	Imię i nazwisko	Telefon	E-mail
1.			
2.			
3.			
4.			

WYDANY W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Pan(i) **Mateusz Konrad Krajewski**

data urodzenia **10.11.1991 r.**

miejsce urodzenia **Ostróda**

(podpis posiadacza dyplomu)

Nr dyplomu **9182**

SZKOŁA GŁÓWNA SŁUŻBY POŻARNICZEJ
WYDZIAŁ INŻYNIERII BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

DYPLOM

ukończenia studiów w formie **stacjonarnej**
na poziomie pierwszego stopnia na kierunku inżynieria bezpieczeństwa
w specjalności **bezpieczeństwo pożarowe**
w obszarze nauk technicznych i ogólnoakademickim profilu kształcenia
z wynikiem **dobrym**
i uzyskał(a) w dniu **15 kwietnia 2014 r.**
tytuł zawodowy **inżynier pożarnictwa**

DZIEKAN WYDZIAŁU
INŻYNIERII BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

dr hab. Marzena Półna, prof. SGSP (pieczęć intymna i podpis)
Pieczęć
urzędowa

Warszawa, dn. **30 kwietnia 2014 r.**

REKTOR-KOMENDANT

major Ryszard Dąbrowa
(pieczęć intymna i podpis)